

Schoolplan 2026 - 2030

het Zonnewiel
Vrijeschool De Bilt

Redactie: Schoolleiding Het Zonnewiel

Januari 2026

Grondsteenspreuk

In de grondsteenspreuk is de intentie en de antroposofische identiteit van de school vastgelegd. Hoewel dit langer geleden geschreven is én de woordkeuze wat ouderwets aanvoelt, staat in deze spreuk nog steeds de kern van dat wat we als school nastreven.

Met wakkerheid en warmte,
beweeglijk staand in de geestdrift van het heden,
innerlijk geopend naar alle richtingen
– de levenden en de doden een plaats gevend –
het wezen der dingen zoekend,
luisterend naar de vragen van de tijd,
staat de school,
waar mensen op weg mogen zijn,
draggers van het licht, dat liefde-wijsheid heet,
waar talenten en opdrachten
zichtbaar worden in de vraag
gesteld aan opvoeders.
Waar in de stroom van het leven
waarheid en werkelijkheid
n de menselijke ontmoeting zichtbaar worden,
de duisternis doorstraald wordt met helder licht,
de eigen kleinheid overwinnend.
Waar de school
een innerlijke scholingsweg kan zijn,
waar mensen wortelen in de geestelijke gemeenschap,
waar mensen een verbinding aangaan
met de wereld rondom hen
en wereldburger willen zijn.
Staande in een beslissend tijdsgewricht,
roepen wij Michaël aan.
Laat deze school een plaats zijn,
waar mensen vanuit het licht uit geestesverten,
gedragen door het licht van liefde-wijsheid,
dat in de wereld weeft
en in hun werkzaam wil zijn,
hun wegen mogen gaan,
met open blik,
daadkrachtig,
aan de aardetoekomst bouwend.

Inhoudsopgave

Inhoud

1.	Strategische doelen bestuur	4
2.	Onze school	5
2.1	Historie en Samenwerking	5
2.2	Gegevens van de school.....	5
2.3	Kenmerken van het personeel	6
2.4	Kenmerken van de leerlingen	7
2.5	Kenmerken van de ouders	7
2.6	Sterkte en zwakteanalyse	7
3.	Onze grote streefdoelen	9
3.1	Wat vraagt de toekomst van ons?.....	9
3.2	Grote streefdoelen	9
4.	Onderwijskundig beleid	11
4.1	Missie en visie van de school	11
4.2	Uitgangspunten van het onderwijs op het Zonnewiel	11
4.3	De visie van de school	12
4.4	Pedagogische handelen	12
4.5	Didactisch handelen.....	13
4.6	Afstemming	14
4.7	Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen.....	15
4.8	Onderwijs aan het jonge kind in de kleuterfase	16
4.9	Sociale vorming en veiligheid (socialisatie)	16
4.10	Actief Burgerschap en gemeenschapsvorming	17
4.11	Leerstofaanbod	19
4.12	Taal/leesonderwijs	20
4.13	Rekenen en wiskunde.....	21
4.14	Wereldoriëntatie	22
4.15	Kunstzinnige vorming.....	23
4.16	Bewegingsonderwijs	24
4.17	Ondersteuning.....	25

4.18	Handelingsgericht werken en resultaten.....	26
5.	Personeelsbeleid.....	28
5.1	Integraal Personeelsbeleid	28
5.2	Bevoegde en bekwame leerkrachten.....	28
5.3	Afstemmen op schooldoelen.....	29
5.4	Professionele cultuur en persoonlijk ontwikkelingsplan.....	30
5.5	Beleid met betrekking tot stagiair(e)s - Opleiden Midden-Nederland	30
5.6	Vitaliteit en Verzuimbeleid.....	31
6.	Organisatiebeleid	32
6.1	Organisatiestructuur	32
6.2	Groeperingsvorm	32
6.3	Het schoolgebouw en -plein.....	32
6.4	Veiligheid en Arbobeleid	33
6.5	Interne communicatie.....	33
6.6	Samenwerking	33
6.7	Overgang PO-VO	34
6.8	AVG.....	34
6.9	Kindcentrum De Geheime Tuin.....	35
7.	Financieel Beleid.....	36
7.1	Financiële kaders en - ontwikkelingen	36
7.2	Externe geldstromen	36
7.3	Ouderbijdragen	37
7.4	Sponsoring.....	37
8.	Kwaliteitszorg.....	40
9.	Overzicht ontwikkeldoelen	44
	Formulier "Instemming met schoolplan"	46
	Formulier "Vaststelling van schoolplan"	47

Voorwoord en doelen van dit schoolplan

In dit Schoolplan is beschreven hoe Het Zonniewiel de komende vier jaar verder gaat bouwen aan een gezonde en bloeiende school. Dit doen we met elkaar, ouders, kinderen, bestuur en medewerkers van de school samen.

Het onderwijs levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de opgroeiende kinderen en daarmee aan kwaliteit van de samenleving. De samenleving en specifiek ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat scholen goed onderwijs bieden. Documenten als de schoolgids, het schoolplan en het jaarplan laten zien op welke wijze wij dit doen en verder willen ontwikkelen. In het schoolplan staat de koers voor de komende 4 jaren uitgewerkt, het kader vormt hiervoor het strategisch beleidsplan vanuit de stichting. Jaarlijks wordt een deel van de ontwikkelpunten opgenomen in het jaarplan. Deze documenten laten zien op welke wijze wij kwalitatief goed onderwijs bieden en op welke wijze wij de ontwikkeling daarvan verder ter hand nemen.

In overleg met de schoolleider zal in 2027 een tussentijdse evaluatie plaatsvinden.

Het schoolplan fungeert als:

- Basisdocument voor ontwikkeling
- Uitgangspunt voor het kwaliteitsbeleid
- Verantwoording richting de overheid en samenleving
- Informatie voor bevoegd gezag, (G)MR, medewerkers en ouders.

Schoolleiding

1. Strategische doelen bestuur

Thema	Doelstelling	Kalenderjaar				
		2026	2027	2028	2029	2030
Goed Vrijeschool Onderwijs	Onze basiskwaliteit is ruim op orde					
	IB-netwerk ondersteunt de scholen					
	Onderlinge Audits afnemen					
	Burgerschapsonderwijs pakken we samen op					
	Samen geven we ICT en mediawijsheid vorm					
	Borgen en verdiepen van Vrijeschool Onderwijs					
	Meer- en hoogbegaafde onderwijs verzorgen					
Met enthousiaste en vakkundige professionals	IPB-beleid ondersteunt onze doelstellingen					
	Respect, Ontwikkeling, Autonomie en Verbondenheid kenmerkt ons werkklimaat					
	Wij zijn lerend en staan open voor feedback					
	Wij bieden startende leerkrachten extra begeleiding					
	De gesprekkencyclus ondersteunt de persoonlijke ontwikkeling					
	Er is balans in werklust en werklust, we maken scherpe keuzes en prioriteren					
	Wij investeren in professionele cultuur & leiderschap					
Vitale organisatie	Scholen hebben een financieel gezonde omvang					
	We werken vanuit een beleidsrijke begroting					
	Met een afdracht voor bovenschools					
	We werken vanuit een heldere doelgericht PDCA					
	Onze gebouwen zijn op orde					
	Het MOP is actueel en financieel vertaald					
Wij werken actief samen	Met ouders vormen we de schoolgemeenschap					
	De scholen staan goed bekend bij onze partners					
	Wij werken inclusief verbonden met onze omgeving					
	Er is een inhoudelijk afstemming met de kinderopvang					
	Afstemming met het Hoger Onderwijs – Pabo's					
	Actieve participatie in de Vereniging voor Vrijescholen					

2. Onze school

2.1 Historie en Samenwerking

Het Zonnewiel is in 1978 door een initiatiefgroep van ouders opgericht.

Dat ging niet vanzelf, maar vroeg veel inspanning en doorzettingsvermogen. In de aanloop daar naartoe was de initiatiefgroep volop bezig met het organiseren van avonden om ouders te werven en handtekeningen te verzamelen. Deze waren nodig voor de oprichtingsaanvraag en het beschikbaar stellen van een gebouw. De eerste aanvraag werd afgewezen, waardoor de school voor sommige kinderen 'te laat' startte, wat voor de betreffende ouders heel teleurstellend moet zijn geweest. Gelukkig werd de volgende aanvraag wel goedgekeurd, waardoor de school kon starten.

De kleuterschool (toen waren kleuter- en 'lagere' school nog gescheiden) start dan in 1978 met zeven kinderen in een houten gebouwtje, een buurthuis, aan de rand van het bos. Er is geen gas, geen elektriciteit en geen toilet. Al snel is er een geïmproviseerd toilet voor de kleuters en de kleuterleerkracht moet voor toiletbezoek naar de overkant. Daar gaat ze heen met de schare kinderen achter zich aan. Gelukkig zorgt de initiatiefgroep ervoor dat die voorzieningen er komen.

Dankzij het initiatief en het doorzettingsvermogen van deze groep ouders bestaat onze school.

Hierdoor kunnen al jaren vele leerlingen uit De Bilt en wijde omstreken rijk en inspirerend vrijeschoolonderwijs tot zich nemen. Onderwijs dat stimuleert tot een brede ontwikkeling en tot vorming van de persoonlijkheid.

Het is goed om daar met elkaar en met dankbaarheid bij stil te staan.

De school kreeg in 1992 een eigen schoolgebouw met een vormgeving die de uitdrukking is van onze onderwijsvisie. De school ligt prachtig aan de Weltevreden aan de rand van De Bilt, nabij een natuurgebied.

Het Zonnewiel vormt samen met 4 andere vrijescholen voor basisonderwijs de Stichting Vrijescholen Midden-Nederland (VsMN). Dat geeft een stevige bedding en de samenwerking heeft een duidelijke meerwaarde. Deze samenwerking is na een lange aanlooptijd in fases gerealiseerd. Op 1-1-2023 is de fusie met Vrijeschool Michael in Bussum geëffectueerd en op 1-1-2024 met de Zeister vrijescholen.

De school werkt voor kinderopvang samen met de Geheime Tuin, die ook werkt vanuit een visie geïnspireerd door de antroposofie.

In de school worden buiten de schooltijden ook activiteiten gehouden met een sociaal-culturele functie.

2.2 Gegevens van de school

Naam school	Het Zonnewiel
Naam bestuur	Stichting Vrijescholen Midden-Nederland
Schoolleider	Nico Groot
Adres	Weltevreden 6, 3731 AL De Bilt
Telefoonnummer	030 2210430
E-mailadres	directie@zonnewieldebilt.nl
Website	www.zonnewieldebilt.nl

2.3 Kenmerken van het personeel

Het team bestaat uit ongeveer 25 enthousiaste medewerkers. De draagkracht voor de schoolvisie is groot.

De afgelopen jaren is, mede met ondersteuning van het Vervangingsfonds, actief gewerkt aan vitaliteit en duurzame inzetbaarheid; het ziekteverzuim was overwegend laag, maar in 2024 en de eerste helft van 2025 fors hoger. Vanaf de zomervakantie 2025 zit dat weer op het lage niveau van rond 2,5%.

Ziekteverzuimpercentage	2022	2023	2024	2025 t/m 31-10
	2,9%	2,5%	5,74 %	7,65%

Om de onderwijskwaliteit te verhogen zijn specialisten aangesteld voor taal, rekenen, hoogbegaafdheid, het jonge kind en kunstzinnige vorming. Deze functie worden gewaardeerd met LC. Datzelfde geldt voor de schoolopleider die stagiaires en nieuwe leerkrachten begeleidt.

Nieuwe leerkrachten doorlopen met begeleiding van de interne schoolopleider de competentieontwikkeling van startbekwaam naar basisbekwaam en vervolgens naar vakbekwaam

Voor vacatures kunnen we tot nu toe relatief makkelijk goede kandidaten aantrekken. Gezamenlijk met de vrijescholen in Zeist en Utrecht is Samen Opleiden Midden-Nederland opgezet om de toestroom van voldoende goed gekwalificeerde medewerkers te bevorderen en borgen.

Leeftijdsopbouw en man/vrouw september 2025

	OP	OOP	DIR	vrouwen	mannen	
<25	0	0	0	0	0	0
25-34	2	0	0	2	0	2
35-44	7	1	0	6	2	9
45-54	6	4	0	8	2	10
55-64	3	1	0	4	0	4
≥65	1	0	1	1	1	1
	19	6	1	21	5	26

Het lerarenteam is overwegend zeer ervaren en telt weinig medewerkers jonger dan 35 jaar. Hierdoor is er veel kwaliteit in de school met relatief hogere kosten. Dat laatste is vooral merkbaar sinds de Gewogen Gemiddelde Leeftijd geen factor meer is die meetelt voor de bekostiging. Daarnaast zal dit op termijn zorgen voor een piek in de uitstroom naar pensionering.

Alle leerkrachten zijn geschoold in vrijeschoolonderwijs of volgen een aanvullende opleiding.

2.4 Kenmerken van de leerlingen

Onze school wordt bezocht door 227 leerlingen (1-2-2025). Het aandeel leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond is met 10% lager dan het landelijk gemiddelde van 19%. Relatief weinig leerlingen doubleren en meer dan gemiddeld wordt verwezen naar S(B)O. De school heeft al jaren 5% leerlingen met onderwijsachterstanden tegen 15% gemiddeld in Nederland. De afgelopen drie schooljaren stroomde 61 - 82% uit naar HAVO/VWO. Gezien het opleidingsniveau van de ouders mag ook van de school verwacht worden dat een relatief groot deel van de leerlingen uitstroomt naar HAVO/VWO. Ons onderwijsaanbod stemmen we hierop af.

Gemiddelde schoolweging afgelopen drie jaar: 22,2.

2.5 Kenmerken van de ouders

Het merendeel van de ouders en leerlingen woont in de gemeente De Bilt (76%), een substantieel deel in Utrecht en het overige deel van de ouders woont in omringende dorpen. Dit betekent dat de school een regionale aantrekkingskracht heeft. De ouders zijn over het algemeen HBO/academisch opgeleid. In de periode 2017 t/m 2021 lag het aantal ouders met een laag inkomen beduidend boven het landelijk gemiddelde; daarna ligt dat ongeveer op het landelijk gemiddelde. Het aantal eenoudergezinnen ligt ongeveer 50% hoger dan het landelijk gemiddelde.

Op school is een hoge mate van ouderbetrokkenheid. Betrokkenheid bij de ontwikkeling van de kinderen, bij het vrijeschoolonderwijs, bij jaarfeesten en andere schoolse activiteiten. Ouders nemen ook deel aan werkgroepen, zijn klassenouders en hebben zitting in de MR. Daarmee is ouderparticipatie een belangrijke kracht in de school.

2.6 Sterkte en zwakteanalyse

We zien voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We houden daarmee rekening van onze beleidskeuzes.

Voor deze analyse hebben we gebruik gemaakt van de volgende input:

- Werkbelevingsonderzoek (Vervangingsfonds, 2022)
- DIX-vragenlijst (Vervangingsfonds, 2024)
- Kwaliteitspeiling ouders (WMK-vragenlijst, voorjaar 2024)
- Tevredenheidspeiling leerlingen (Vensters januari 2024)
- Verslag laatste Inspectiebezoek (2019)
- Voorlopig strategisch beleidsplan (2023)
- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Visitatie door externe onderwijsprofessionals (maart 2025)

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
Sterke pedagogische visie (pedagogisch handelen wordt door ouders hoog gewaardeerd).	De basisondersteuning staat grotendeels, maar we bieden nog niet alles wat verwacht mag worden.
Afstemming van leerkrachten op onderwijsbehoeften van leerlingen (wordt door ouders hoog gewaardeerd).	De school betreft ouders nog onvoldoende bij kwaliteitszorg.
Een veilige school (leerlingen geven dit een hoge score).	Leerlingen ervaren onvoldoende feedback op hun leerproces.
Goed gekwalificeerde en gemotiveerde leerkrachten en andere medewerkers.	Bij de extra ondersteuning aan leerlingen geven ouders aan onvoldoende betrokken te worden.
De school staat goed bekend en heeft meer dan voldoende aanmeldingen,	De hoge motivatie leidt tot het hoog leggen van de lat en daarmee tot mentale vermoeidheid bij het team.
De school heeft goede relaties met andere organisaties.	We zijn soms te veel procesgericht en te weinig resultaat gericht.
De school heeft een goede financiële uitgangspositie.	De school heeft een relatief hoog verwijzingspercentage. Afstemming op onderwijsbehoeften kan nog beter.
KANSEN SCHOOL	BEDREIGINGEN SCHOOL
Onze onderwijsvisie is aantrekkelijk voor nieuwe ouders.	Personeelstekorten kunnen betekenen dat we in de toekomst de huidige kwaliteit niet kunnen voortzetten.
Ouders zijn in hoge mate betrokken.	De leeftijdsopbouw van het team is onevenwichtig. Er is veel ervaring en kwaliteit die school ten goede komt, maar relatief duur en met toekomstige pieken in de uitstroom.
De kwaliteiten van het team en de ontwikkelkracht zijn hoog.	We willen te veel ontwikkelen, waardoor het onvoldoende op de grond komt.
Door verdere regionale samenwerking kunnen we de kwaliteit verhogen.	Het schoolgebouw biedt niet alle faciliteiten die we voor ons onderwijs nodig hebben, is niet duurzaam en pas over acht jaar aan de beurt voor renovatie.
Vanuit onze visie digitale middelen benutten die ons onderwijs kunnen versterken.	Sterke digitalisering van het onderwijs, waarbij de leerkracht als vormgever van het onderwijs een beperkte rol krijgt.
De school kan inclusiever worden wat onze populatie veelzijdiger kan maken.	De fysieke ruimte in school is beperkt. De groepen zijn groot. Kinderen die gevoelig zijn voor indrukken en prikkels hebben te weinig plek om zich even terug te trekken zodat ze weer tot rust kunnen komen.

3. Onze grote streefdoelen

3.1 Wat vraagt de toekomst van ons?

- Een open blik waarmee we kijken naar ons onderwijs; in beweging blijven.
- Het tot bloei laten komen van ieders kwaliteiten.
- Enthousiasme en vitaliteit.
- We zijn in ontwikkeling; perfectie bestaat niet; genieten van wat goed gaat.
- Stabiel en betrouwbaar zijn voor kinderen en ouders.
- Samen met ouders een schaal vormen voor de kinderen.
- Beseffen dat kinderen zich ontwikkelen en hun vraag verandert.
- Niet duwen en trekken, maar ruimte maken voor groei.
- Onze eigen koers houden in een veranderende wereld.
- Vanuit verbinding met collega's activiteiten blijven ondernemen.
- Blijven zoeken naar waar we warm en enthousiast van worden.
- Duidelijke kaders die bewegingsruimte bieden.
- Werken vanuit balans.

3.2 Grote streefdoelen

Rijk en inspirerend onderwijs met goede opbrengsten

Op school hebben we een kunstzinnig, rijk en inspirerend onderwijsaanbod, passend bij de leerlingenpopulatie en de door de antroposofie geïnspireerde identiteit van onze school.

Hierdoor ontwikkelen leerlingen zich breder en krijgen meer gereedschap om uitdrukking te geven aan wat ze leren en ontwikkelen.

Leerlingen kunnen de wereld vanuit verschillende invalshoeken begrijpen. Dit wordt zichtbaar in de diversiteit van de verwerking van het periodeonderwijs en de uitwisseling hierover.

De school ziet ieder kind als een authentieke persoonlijkheid en geeft kinderen een basis van kennis en vaardigheden mee, zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot evenwichtige en autonome mensen die met vertrouwen de toekomst tegemoet treden.

De leerlingen zijn aan het eind van de basisschool intrinsiek gemotiveerd om verder te willen leren en kunnen zichzelf daarin richting geven.

Door in te spelen op de vragen die deze tijd aan ons stelt bieden we onderwijs dat aansluit bij de leefwereld van de kinderen en voorbereidt op de samenleving van morgen.

We hebben een doorlopende leerlijn van kleuters t/m klas 6, waarbij aandacht is voor het verschil in onderwijsbehoefte bij kleuters en klas 1 t/m 6.

We bieden, rekening houdend met verschillen, passend onderwijs, ook aan leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften. Daarvoor bouwen we onze mogelijkheden voor afstemming en ondersteuning uit.

We geven leerlingen voldoende feedback gericht op een growth mindset.

Leerlingen hebben ruimte om en weten hoe eigenaarschap te nemen in hun ontwikkeling en zelf richting te geven aan de ontwikkeling van hun talenten en van zichzelf.

Leerlingen zijn in de kleine schoolsamenleving goed voorbereid op het bijdragen aan de grote samenleving. Leerlingen kunnen vragen stellen en zijn geïnteresseerd in de medemens en in de wereld.

Team werkt professioneel vanuit balans

Leraren en andere medewerkers zijn geïnspireerd en toegerust om op professionele wijze bovenstaande te verzorgen.

Teamleden hebben de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen. Zo geven wij ruimte aan talentvolle starters en zij-instromers om zich bij ons op school door opleiding en coaching tot vakbekwame vrijeschoolleerkrachten of andere medewerkers te ontwikkelen. Vakbekwame leerkrachten kunnen zich specialiseren en daarmee doorgroeien tot coördinator van een bepaald (vak)gebied. Daarnaast geven we talentvolle medewerkers de mogelijkheid zich te scholen voor en zich zo voor te bereiden op een andere functie. We zijn bereid om van elkaar te leren door het geven en ontvangen van professionele feedback en we leren door reflectie op eigen handelen. De mindset van het team is gericht op gezamenlijke resultaten. We creëren met elkaar een gezonde en professionele werkcultuur, nemen eigenaarschap voor ons handelen en zijn ons bewust van zeggenschap over de gebieden waar we verantwoordelijk voor zijn. We benutten de diversiteit aan talenten die aanwezig is bij de teamleden en de schoolleiding, waardoor continu verbeteren een vanzelfsprekendheid is geworden.

Vanuit onze voorbeeldfunctie voor leerlingen en om onze professionele ambitie waar te maken is balans bij medewerkers een basisvoorwaarde. We richten ons werk zo in dat we individueel en als team zorgdragen voor onze vitaliteit en werk-privé-balans.

Innovatie vanuit inspiratie

In verbinding met elkaar, met ouders en kinderen en de samenleving om ons heen laten we ons inspireren.

De antroposofie is voor ons een inspiratiebron bij het vormgeven van het onderwijs, steeds weer inspeland op de vragen die deze tijd aan ons stelt.

We hebben een behapbaar aantal concrete doelen en ijkpunten bepaald, zodat we planmatig, met rust en aandacht kunnen werken aan kwaliteitsverbetering met voldoende ruimte en tijd voor implementatie in de dagelijkse praktijk.

Betrokken en dragende (ouder)gemeenschap

Ouders zijn in hoge mate betrokken bij het onderwijs op school. Zij kunnen op allerlei manieren betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kinderen op school: helpen met leeractiviteiten, organiseren van activiteiten op school, zoals markten, hulp bij jaarfeesten, excursies of sportevenementen en deelname aan werkgroepen. Daarmee is ouderparticipatie een belangrijk onderdeel van de identiteit van de school. Bij een hoge mate van betrokkenheid is voorwaarde dat ouders en medewerkers van school handelen met voldoende bewustzijn voor ieders rol, waardoor ouders niet op de stoel van de leerkracht gaan zitten en andersom.

Als school zijn we betrokken bij en verbonden met diverse andere organisaties, dit brengt inspiratie en draagt bij aan goed onderwijs. Binnen de schoolmuren wordt samengewerkt met kinderopvang-organisatie de Geheime Tuin. Kinderen van de Geheime Tuin stromen door naar de kleuterklassen en onze leerlingen worden na schooltijd opvangen door hun BSO.

4. Onderwijskundig beleid

4.1 Missie en visie van de school

Het Zonnewiel is een school, die zich laat inspireren door de antroposofie. Wij geven op kunstzinnige wijze vorm aan ons onderwijs, inspelend op de vragen die deze tijd ons stelt. Zo leggen wij de basis waarmee kinderen zich kunnen ontwikkelen tot evenwichtige en autonome mensen.

Mensen die zeggen:

“Ik ontwikkel mijzelf in verbinding met de wereld.

Ik ken mijn waarden.

Ik denk aan anderen.

Ik weet wat ik kan.

Ik mag zijn wie ik ben.”

Op deze manier kunnen kinderen opgroeien tot mensen die zelf betekenis en richting geven aan hun leven en die hun plek kunnen vinden in de maatschappij. Mensen die vanuit hun eigen kwaliteiten een bijdrage willen leveren aan de wereld. Mensen die met elkaar de wereld van morgen vorm gaan geven.

4.2 Uitgangspunten van het onderwijs op het Zonnewiel

Goed onderwijs betekent dat er een evenwicht is tussen de domeinen kwalificatie, socialisatie en personificatie (persoonsvorming). Een balans tussen deze domeinen staat garant voor goed onderwijs. Deze domeinen worden geoperationaliseerd door een breed en geïntegreerd aanbod aan te bieden op cognitief, kunstzinnig, creatief, motorisch en sociaal-emotioneel gebied dat aansluit bij de verschillende leeftijdsfasen. Leren vanuit hoofd, hart en handen staat op deze manier centraal.

Kwalificatie

Bij het domein kwalificatie staan kennis en vaardigheden centraal. Deze worden aangeboden aan de hand van een rijk geïntegreerd curriculum. Naast de vakken taal en rekenen kennen vrijescholen een breed spectrum aan vakgebieden die uitgewerkt zijn in verschillende leerlijnen. Dit maakt het leren vanuit hoofd, hart, handen daadwerkelijk mogelijk.

Socialisatie

Binnen het domein socialisatie bereiden we leerlingen voor op een plek in de samenleving. Hiervoor is het van belang dat de leerlingen kennismaken met de normen en waarden in onze samenleving en cultuur. De volgende uitgangspunten staan daarbij centraal.

- Het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.
- Het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen.
- Beheersing van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten.
- Leren om verantwoordelijkheid te nemen.
- Het bevorderen van actief burgerschap, sociale integratie, gezonde relaties & seksualiteit.
- Het leren over andere culturen en tradities bij bijvoorbeeld jaarfeesten en de vertelstof.

Persoonsvorming

Het domein persoonsvorming legt de aandacht op de vorming van de leerling. Wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik zijn de belangrijkste vragen voor de invulling van dit domein. De vrijeschoolpedagogie speelt hierbij een belangrijke rol en is erop gericht dit te bevorderen. Het gaat hierbij om vakoverstijgende kwaliteiten die stimulerende factoren zijn in het leven: durf, creativiteit, zelfbeheersing en -sturing, verantwoordelijkheidsgevoel, empathie, geweten en zelfvertrouwen. Dagelijks wordt in de vakken en

allerlei situaties een beroep gedaan op de ontwikkeling hiervan.

Zie voor de uitwerking hiervan en verdere informatie over ons onderwijs de Schoolgids, hoofdstuk 'Ons onderwijs.'

4.3 De visie van de school

“De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten teneinde zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen; maar wel, wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Dan wordt het mogelijk dat de opgroeiende generatie de maatschappij steeds nieuwe krachten toevoegt.” – Rudolf Steiner

Lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten in ons werk altijd samengaan. Van belang daarbij zijn: oog hebben voor de leeftijdsfase van de leerling, voor de eigenheid, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet.

“Verstandelijk begrip vormt slechts één middel om de dingen te begrijpen. Met het gevoel, met het hart kan men evenzeer begrijpen” – Rudolf Steiner

Je leert niet voor school of diploma, maar voor het leven. Daar richten wij ons onderwijs op in, zodat kinderen leren wat van waarde is voor de rest van hun leven. Niet voor niets hebben wij onze school de naam Het Zonnewiel meegegeven. Het Zonnewiel is het symbool van leven. Wij geloven dat leren en leven onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn.

4.4 Pedagogische handelen

Op onze school wordt onderwijs gegeven vanuit de antroposofische visie op de mens en de ontwikkeling van het kind. Deze visie vormt de basis voor de leerkracht in de pedagogisch omgang met de leerling. De essentie daarvan is dat ieder kind een eigen motief of levensdoel meebrengt. We willen kinderen stimuleren om al hun (sluimerende) vermogens en talenten tot ontwikkeling te brengen. Ook het vermogen om vaardigheden te ontwikkelen waarvoor weerstanden overwonnen moeten worden.

Onze leerkrachten creëren een veilig, gestructureerd en positief leerklimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen en leerlingen hun werk met plezier, zelfstandig en samen met anderen kunnen doen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie. (Tot leren komen)

De kleuterklassen zijn heterogeen; kinderen van 4 t/m 6 jaar spelen en leren samen in één klas. Zo kunnen ze van elkaar leren en elkaar (leren) helpen. Gedurende de kleutertijd blijven de kinderen in dezelfde klas, bij dezelfde leerkracht(en). Dit geeft de kinderen rust en vertrouwen om zich in hun eigen tempo te ontwikkelen. In principe worden broers en zussen in dezelfde kleuterklas geplaatst, omdat we dit de meest natuurlijke situatie vinden voor het jonge kind waarbij broers en zussen samen kunnen leren en opgroeien. Daarnaast kan de leerkracht een band opbouwen met het gezin dat nieuw bij ons op school komt.

Ook de leerkrachten in de klassen 1 t/m 6 gaan bewust drie jaar mee met de klas. Door de grote verbondenheid met de klas die op deze manier ontstaat, kent de leerkracht de leerlingen door en door. Hierdoor heeft het pedagogisch handelen een doorgaande lijn.

Het onderwijs stemt de leerkracht af op de leeftijdsfase van het kind:

- In de tijd van 0 tot 7 jaar staan de fysieke ontwikkeling en de ontwikkeling van de leer-voorwaarden centraal: kinderen leren lopen, spreken, hun lichaam beheersen en ontwikkelen grove en fijne motoriek. Het kleuteronderwijs is daarom gericht op spel, ritme, beweging, woord, zang en beeld. De sfeer in de klas is warm en huiselijk, waardoor de kleuter zich geborgen voelt en in alle vrijheid tot

spel kan komen. Het leerproces is in alles aanwezig, maar wordt nog niet expliciet bewust gemaakt. Kinderen in deze leeftijdsfase leren door nabootsing, spelen en nadoen.

- In de tijd van 7 tot 14 jaar staat de ontwikkeling van ik-gevoel, van het eigen innerlijk centraal. Een kind van deze leeftijd ontwikkelt zich in relatie tot de autoriteit van de leerkracht: wat vind ik mooi, wie zijn mijn vrienden, waar ben ik goed in en wat doet de ander. In de klassen 1 t/m 6 wordt daarom lesstof aangeboden aan de hand waarvan het kind zijn eigen identiteit verder kan ontwikkelen (persoonsvorming). Kinderen in deze leeftijdsfase leren door navolging. Als de leerlingen zich kunnen inleven in de leerstof, worden hun voorstellingsvermogen, fantasie, creativiteit en doorzettingsvermogen aangesproken.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Visie op de mens en de ontwikkeling van het kind vormt de basis voor het pedagogisch handelen van de leerkracht.
- Leerkrachten hebben interesse voor en verdiepen zich in de kinderen en hun eigenheid.
- Leerkrachten zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie (in nabootsing en navolging).
- Leerkrachten geven feedback gericht op een growth mindset.
- Leerkrachten creëren een veilig en plezierig leerklimaat voor elk individueel kind en voor de klas.
- Leerkrachten bekrachtigen positief gedrag en laten kinderen succeservaringen opdoen.
- Leerkrachten bieden de leerlingen structuur; zorgen voor dag- week- jaarritme.
- Leerkrachten laten de leerlingen zelfstandig (samen) werken.
- Leerkrachten stimuleren eigenaarschap van de leerlingen (zie verder 4.7).

4.5 Didactisch handelen

Op onze school werken we met 'vernieuwd klassikaal onderwijs'. Dat wil zeggen gedifferentieerd onderwijs, leren en (samen)werken in een vaste groep met aandacht voor leerstijlen, de verschillende begaafdheden en uiteenlopende leerstrategieën. In het onderwijs wordt ruimte geschapen voor gezamenlijke verkenning, groepswork, individueel zelfstandig werk en interactief leren. Kenmerkend in het didactisch handelen is de afwisseling van leren met hoofd, hart en handen. Leerkrachten geven de lesdagen zo vorm dat lesonderdelen die veel concentratie kosten (inademende activiteiten) en lesonderdelen die zorgen voor ontspanningen (uitademende activiteiten) worden afgewisseld. De lessen in de vrijeschool zijn onder te verdelen in periode-lessen, oefeningen en vaklessen.

Periodelessen

De periodelessen worden door de leerkracht zelf ontworpen, zodanig dat de les uitdaagt en goed aansluit bij de ontwikkeling van de leerlingen en de klas. Tijdens het periodeonderwijs wordt gedurende een aantal weken een bepaald onderwerp uitvoerig behandeld. Het ervaren en beleven zijn belangrijke kenmerken van het periodeonderwijs. De leerstof wordt klassikaal aangeboden maar op zo'n manier dat ieder kind naar eigen vermogen hier een verbinding mee kan aangaan. De verwerking wordt individueel, in groepen of klassikaal gedaan. Naast cognitieve verwerking van de stof passen we ook bewegings- en kunstzinnige werkvormen toe. Zo kunnen de kinderen zich op verschillende manieren met de lesstof verbinden en de lesstof eigen maken.

Soms wordt een periode afgesloten met een excursie of een andere afsluiting waarbij ook ouders aanwezig zijn. Zo worden zij betrokken bij het onderwijs dat hun kinderen hebben beleefd en ervaren.

Oefeningen

Tijdens de **oefeningen** wordt expliciete directe instructie (EDI) gegeven. Desgewenst is er een verlengde instructie. Kinderen gaan hierna zelfstandig aan het werk. De leerkracht loopt in rondes langs de

kinderen om vragen te beantwoorden.

Vaklessen

De didactiek in de **vaklessen** is sterk afhankelijk van de inhoud van de les. Daarbij wordt zowel met het EDI-model als met coöperatieve werkvormen gewerkt. Ook passen we vakspecifieke didactiek toe bij o.a. kunst- en muzieklessen en bij bewegingsonderwijs. (Vak)leerkrachten zijn daarin geschoold.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Leerkrachten zorgen voor goed opgebouwde lessen waarbij leren met hoofd, hart en handen wordt afgewisseld.
- Leerkrachten zorgen dat er meerdere werkvormen, groepeeringsvormen, verwerkingsmogelijkheden en oplossingsstrategieën aan bod komen.
- Leerkrachten geven expliciete directe instructie die top-down is.
- Leerkrachten stemmen af op de onderwijsbehoeften van groepen leerlingen; differentiëren bij instructie, verwerking en tempo. Buiten de klas is er (beperkt) ruimte om op individuele onderwijsbehoeften in te spelen.
- Leerkrachten gebruiken coöperatieve werkvormen in hun lessen.
- Leerlingen ontvangen ondersteuning en hulp (evt. met vaste rondes).
- Leerlingen corrigeren hun werk waar mogelijk zelf (eigenaarschap).
- Leerlingen zijn betrokken bij de leerstof.
- Leerlingen zijn taakgericht aan het werk.
- Leerlingen krijgen feedback gericht op een growth mindset op resultaat en leerproces.

4.6 Afstemming

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We werken handelingsgericht (HGW) met groepsplannen. Het is voor de leraar een instrument om de voortgang in ontwikkeling te monitoren en te reflecteren op eigen handelen.

Drie keer per jaar stellen de leerkrachten een groepsplan op voor de vakken lezen, spellen en rekenen.

In het groepsplan onderscheiden we de vier niveaus van ondersteuning:

1. Het basisaanbod: aanbod aan de hele groep, waar kinderen met uiteenlopende onderwijs-behoeften allemaal van profiteren. We streven naar en zo groot mogelijk aantal leerlingen dat optimaal van dit aanbod profiteert.
2. De basisondersteuning: De groep die kleine aanpassingen in de klas nodig heeft om tot leren te komen.
3. De extra ondersteuning: De groep kinderen die extra ondersteuning buiten de klas nodig heeft.
4. Intensieve ondersteuning: Individuele kinderen die een specifiek aanbod nodig hebben. Dit wordt vaak afgestemd i.s.m. het samenwerkingsverband en/of externen.

Op basis hiervan stemmen de leerkrachten hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een groep. Op deze manier kunnen leerlingen zich ononderbroken ontwikkelen.

Op de planningsdagen worden deze groepsplannen geëvalueerd en wordt de groep in kaart gebracht. Daarna wordt een klassenbespreking gevoerd met de intern begeleider en remedial teacher.

Aan de hand van de uitkomst van de evaluaties en besprekingen worden nieuwe groepsplannen opgesteld. Tijdens deze plandagen reflecteert de leerkracht ook op de trendanalyse door de opbrengsten van de groep te analyseren en acties tot verbetering op te stellen.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- De leerkrachten kennen de leerlingen en zien de leerlingen in hun leerbehoefte.
- De leerkrachten gebruiken daarvoor de input vanuit de oudergesprekken.
- De leerkrachten stemmen hun onderwijs af op de behoeften van (groepen) leerlingen.
- De leerkrachten stellen een didactisch groepsoverzicht op.
- De leerkrachten stellen groepsplannen op voor de vakken lezen, spellen en rekenen, werkhouding en gedrag (bij de kleuters alleen voor de oudste kleuters).
- De leerkrachten zorgen voor differentiatie in aanbod en bij de verwerking.
- De leerkrachten zorgen voor tempodifferentiatie.
- De leerkrachten zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling.

Ontwikkeldoelen:

- Leerkrachten zijn in staat om de didactiek zo vorm te geven dat binnen het klassikaal onderwijs optimaal tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijsbehoeften (op de gebieden instructie, verwerking en tempo) van de leerlingen.

4.7 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen

Onze leerkrachten ondersteunen leerlingen bij de zelfstandigheidsontwikkeling. Dit raakt de gebieden kwalificatie, socialisatie en vooral persoonsvorming. Kernwoorden daarbij zijn: zelf (samen) ontdekken, zelf (samen) kiezen, zelf (samen) doen. Naast **zelfstandigheid** vinden we het belangrijk om de **eigen verantwoordelijkheid** van onze leerlingen te ontwikkelen, bijvoorbeeld door hun werk waar mogelijk zelf te corrigeren en ook door keuzes te maken. Belangrijk hierbij is ook het probleemoplossend vermogen te versterken. Leerkrachten begeleiden de leerprocessen en doen dat “op maat”: leerlingen die zelfstandig kunnen werken, krijgen daarvoor de ruimte en leerlingen die (wat) meer sturing nodig hebben, krijgen die ook.

M.i.v. de vierde klas worden de oudergesprekken met ouder en kind gevoerd. Ook het Getuigschrift wordt nu aan het kind gericht. Wij stimuleren hiermee kinderen vanaf die leeftijd mede-eigenaar te worden van hun leerproces.

Hiermee worden zij toegerust om richting te geven aan hun eigen leren en leven.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Leerlingen worden actief betrokken bij de lessen.
- Leerlingen bepalen gedeeltelijk wat zij wanneer doen (en hoe, en met wie).
- Leerlingen werken waar mogelijk samen en ondersteunen elkaar.
- Leerlingen nemen eigen verantwoordelijkheid voor hun keuzes en hun werk.
- Leerlingen kunnen, passend bij de leeftijd, zelf problemen die ze tegenkomen oplossen.
- Leerlingen werken in een leeromgeving die uitnodigt tot een actieve en zelfstandige leerhouding.
- Leerlingen ontvangen voldoende feed back op een growth mindset op hun leerproces.
- Leerlingen corrigeren hun werk waar mogelijk zelf (eigenaarschap).
- Leerlingen ontvangen vanaf de vierde klas een Getuigschrift dat aan hen gericht is. Zo worden zij mede-eigenaar van hun eigen leerproces.

Ontwikkeldoelen:

- Leerkrachten oefenen de leerlingen in zelfredzaamheid op basis van onze leerlijn die we daarvoor ontwikkelen.

4.8 Onderwijs aan het jonge kind in de kleuterfase

In onze visie verschilt de leeftijdsfase vóór het zevende jaar substantieel van de fase ná het zevende jaar op allerlei gebieden. Het primaire doel van de kleuter is het leren bewonen van en behendig worden in het fysieke lichaam als veilig huis op aarde, terwijl na het zevende jaar het accent onder anderen meer komt te liggen op het eigen maken van leerstof.

Dit brengt met zich mee dat het onderwijs aan de kleuter een minder verbaal karakter heeft dan het onderwijs aan oudere schoolkinderen.

De kleuter moet optimaal de ruimte krijgen om zintuigervaringen op te doen, om te tasten, bewegen en te balanceren. Motor van ontwikkeling bij het jonge kind is het vrije spel. Voor het vrije spel moeten de optimale voorwaarden geschapen worden door middel van inrichting van de binnen- en buitenruimte en aanbod van materialen. Het vrije spel moet daarnaast vakkundig begeleid worden door de kleuterleerkracht. Kleuters hebben daarnaast een taalrijk en beeldrijk aanbod van liedjes, versjes en geleid spel nodig om zich aan te ontwikkelen, evenals een rijk palet aan ambachtelijke, kunstzinnige en culturele geleide activiteiten.

Jonge kinderen zijn nabootsers. Ze leren door na te bootsen wat ze in hun omgeving waarnemen. Dit vraagt een leerkrachthouding die ten alle tijden nabootsen waardig is. Daarnaast vinden jonge kinderen houvast en rust in vaste gewoonten. Gewoontevorming is een belangrijk pedagogisch instrument in onderwijs aan het jonge kind.

Op het Zonnewiel zijn we van mening dat het vrijeschoolonderwijs aan het jonge kind dermate specialistisch is dat het wenselijk is dat expertise op dit gebied binnen de school aanwezig is.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Er is een coördinator jonge kind in de school met ruime ervaring in het vrijeschoolonderwijs aan de kleuter, alsmede expertise in de vorm van een behaalde Post-HBO of MASTER-opleiding.
- Onderwijsontwikkeling wordt in de kleuterbouw door de coördinator specifiek toegespitst of vertaald naar de eigen visie op onderwijs aan het jonge kind.
- Het Zonnewiel implementeert het kleutervolgsysteem van BVS Schooladvies, waardoor aanbod en volgen in kleuterklassen beter afgestemd raakt op de eigen visie op onderwijs aan het jonge kind. Tevens wordt door de implementatie van dit kleutervolgsysteem duidelijker zicht verkregen op onderwijsbehoeften van individuele kleuters en wordt cyclisch werken versterkt in de kleuterbouw.
- Kleuterleerkrachten kunnen gebruik maken van de expertise van deze coördinator.
- De coördinator jonge kind verzorgt ieder schooljaar een inspirerende ouderavond voor kleuterouders.

Ontwikkeldoel:

- Verder implementeren van het kleutervolgsysteem van BVS Schooladvies en zicht op onderwijsbehoeften van kleuters.

4.9 Sociale vorming en veiligheid (socialisatie)

Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale vorming van de leerlingen door het bieden van een breed onderwijsaanbod, diversiteit aan samenwerkvormen en het inzetten van een methode sociaal-emotioneel ontwikkeling voor alle klassen: Rots en Water*. Jaarlijks wordt een programma van 10 lessen in klas 1 t/m 6 ingezet. Voor de kleuterklassen zijn de basiselementen uit de Rots en Water methode geïntegreerd in het onderwijs.

We willen kinderen een basis geven om zich te kunnen ontwikkelen tot evenwichtige en autonome mensen die goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld

om hen heen (dichtbij en verder weg). De klas en de school is **een veilige en plezierige plek** waar kinderen mogen leren om samen te werken en samen te (be)leven met anderen. Dit gebeurt binnen de klas, maar ook met meerdere klassen samen (bv koorzang of maatjesprojecten op school waar oudere leerlingen de jongere leerlingen helpen met bv lezen of handwerken) of de school als geheel met en zonder ouders (vieren van jaarfeesten). Om maatschappelijke betrokkenheid te stimuleren, organiseren we elk jaar voor de kinderen activiteiten met een maatschappelijk karakter.

Op school gebruiken wij vragenlijsten voor het volgen van de leerling tevredenheid en veiligheid. De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen worden tijdens de groepsbesprekingen besproken (leerkracht en ib'er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken en worden plannen uitgezet voor de volgende periode.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- In de klassen 1 t/m 6 zetten we bewust dagelijks samenwerkvormen in.
- Wij gebruiken een leerlingvolgsysteem voor sociaal-emotionele ontwikkeling. We scoren minimaal het landelijk gemiddelde/de benchmark.
- Onze school werkt met de methode sociaal-emotionele ontwikkeling Rots en Water, die door de opgeleide Rots en Watertrainers wordt gegeven bij ons op school.
- Twee keer per jaar vindt in de groepsbesprekingen, met de leerkracht en ib'er, het gesprek plaats over de ontwikkeling van de groep en de individuele leerling en worden nieuwe plannen uitgezet voor de daaropvolgende periode.
- Eén keer per jaar wordt een schoolbrede (trend)analyse gemaakt en worden op basis hiervan acties/interventies geformuleerd en/of nieuw beleid uitgezet.
- Leerlingen vanaf klas 3 nemen deel aan activiteiten met een maatschappelijk karakter.
- Op school hebben we een coördinator sociale veiligheid.

Ontwikkeldoelen:

- Rots en Water verder verankeren binnen de school. Dit gaan we doen door het team tijdens studiedagen bij te scholen. Leraren kunnen op deze wijze de Rots en Water - taal en principes ook buiten de 10 lessen inzetten in hun pedagogisch handelen. Hiermee wordt een gemeenschappelijke taal gecreëerd op school.
- Groepsaankpak werkhouding en gedrag ontwikkelen in de school.

4.10 Actief Burgerschap en gemeenschapsvorming

In de kern gaat burgerschap om de bereidheid en het vermogen om deel uit te maken van de gemeenschap (socialisatie) en dat ieder vanuit zijn/haar unieke persoonlijkheid daar een actieve bijdrage aan te leveren (persoonsvorming). De basisschool is de uitgelezen plek om hiermee te oefenen.

Met actief burgerschap bevorderen we de competenties, kennis en vaardigheden van leerlingen die nodig zijn om een bijdrage te kunnen leveren aan een goed functionerende samenleving.

Belangrijk is dat ons onderwijs een bijdrage levert aan de bewustwording van onze leerlingen voor hun leefomgeving:

Een respectvolle omgang met mens, natuur en cultuur is het doel!

Het gaat om het leren kennen van en het nemen van verantwoordelijkheid voor zaken die in het algemeen belang zijn. Maar ook om het bewustzijn dat je daarbij niet uitsluitend voor jezelf spreekt - dat je vanuit anderen spreekt en handelt.

Zichtbare basiswaarden, die in de praktijk geoefend worden

Leerlingen doen kennis op over de basiswaarden van de democratisch rechtsstaat en ontwikkelen sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn voor het samenleven in een democratische rechtsstaat. De basiswaarden zijn op school zichtbaar, leerlingen oefenen daarmee en we bieden een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd en veilig voelt.

Burgerschapskennis en -vaardigheden doen leerlingen op in de hele school, in de context van alle vakken.

Kenmerkend voor burgerschapsonderwijs is vooral dat de school fungeert als een oefenplaats voor een democratie. De volgende acht elementen, ook wel basiswaarden genoemd, moeten hierbij aan bod komen in de onderwijspraktijk. Dat zijn namelijk de fundamentele afspraken die we in ons land hebben afgesproken.

8 basiswaarden

5. Vrijheid van meningsuiting
6. Gelijkwaardigheid
7. Begrip voor anderen
8. Verdraagzaamheid
9. Autonomie
10. Verantwoordelijkheidsbesef
11. Afwijzen van onverdraagzaamheid
12. Afwijzen van discriminatie

Leerlingen doen hierover niet alleen kennis op, maar oefenen ook met de vaardigheden. Ze krijgen ruimte om te werken aan vaardigheden zoals communiceren, samenwerken en deelnemen aan besluitvormingsprocessen; het onderzoeken en zelf formuleren van opvattingen en houdingen en het reflecteren daarop; kritisch en creatief denken, het ontwikkelen van empathische vermogens en redeneren en argumenteren.

Wij zien de school als een belangrijke oefenplaats voor de rest van het leven: de school als sociale gemeenschap en de klas als sociale gemeenschap op zich. In een respectvolle omgang met jezelf en de ander ligt voor ons de basis voor sociale cohesie en actief burgerschap.

Wij willen dat elk kind gezien wordt en zich gezien weet door leerkracht en medeleerlingen. We streven ernaar alle kinderen het gevoel te geven en te laten beseffen dat zij ieder afzonderlijk een wezenlijk onderdeel van de gemeenschap uitmaken en ook allemaal nodig zijn om de gemeenschap vorm te geven. Dit vraagt dat wij ook luisteren naar wat de kinderen belangrijk vinden én hen uitdagen daar zelf actief vorm aan te geven. We leren ze hun mening te geven, de mening van anderen te respecteren en gezamenlijk keuzes te maken.

Om de kinderen ook actief kennis te laten maken met de grondbeginselen van de democratie, hebben we een leerlingenraad die betrokken wordt bij leerling vraagstukken die de gehele school aangaan.

Zie verder ons beleid Burgerschap.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, respect hebben en open staan voor andere opvattingen en overtuigingen.
- Ons burgerschapsonderwijs is geïntegreerd in het vrijeschoolleerplan; in vertelstof en periodeonderwijs.
- We voeden onze leerlingen op tot mensen die 'meedoen' en betrokken zijn om de samenleving

en hun toekomst mee vorm te geven. Een afvaardiging van leerlingen uit klas 4, 5 en 6 vertegenwoordigt in de leerlingenraad de stem van alle leerlingen van de school.

- Wij leren kinderen wat democratie inhoudt en leren ze daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden. Leerlingen van klas 5 en 6 stellen samen met de coördinator sociaal-emotionele ontwikkeling de schoolregels op en evalueren deze periodiek.
- We voldoen aan de wettelijke eisen en kerndoelen.
- We hebben een leerlingenraad met afgevaardigden uit de klassen 4, 5 en 6 die meedenkt over hoe de school nog beter kan worden.

Ontwikkeldoelen:

- Onderzoeken hoe we kunnen voldoen aan de eis om de ontwikkeling van burgerschapsvaardigheden bij de leerlingen kunnen monitoren.
- Samenvoegen van de leerlijnen burgerschap, digitale geletterdheid en gezonde relaties en seksualiteit.

4.11 Leerstofaanbod

Wij geven op kunstzinnige wijze vorm aan ons onderwijs, inspelend op de vragen die deze tijd aan ons en de kinderen stelt. Wij laten ons daarbij inspireren door het vrijeschool-leerplan vanuit de aanwijzingen van Rudolf Steiner en zoeken samen naar vernieuwing vanuit de kwaliteit van de leerkrachten, passend bij de klas en de individuele leerlingen.

Het leerstofaanbod is gericht op de algehele ontwikkeling van denken, voelen en willen. Door het bieden van een rijk en inspirerend leerstofaanbod kunnen kinderen hun potentieel aan talenten en kwaliteiten in de volle breedte ontwikkelen.

Het leerstofaanbod sluit aan bij de ontwikkelingsfase van de kinderen en de klassen, is uitdagend en heeft een doorgaande lijn in ontwikkeling met een logische opbouw en opklimmend in niveau. Ons leerstofaanbod dekt de kerndoelen en de referentieniveaus voor rekenen en taal, sluit aan bij het (beoogde) niveau van alle leerlingen, wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften en bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Voor leerstofaanbod aan de kleuters: zie hoofdstuk 4.8.

Naast het leren van vaardigheden (kwalificatie) die nodig zijn om in de maatschappij te kunnen functioneren (socialisatie) zien we het leerstofaanbod in de klassen 1 t/m 6 als ontwikkelstof. Veel lesstof is geen doel op zich maar is een manier om je verder te ontwikkelen, waarmee het in dienst staat van de persoonsvorming.

Voor de leerlingen met (kenmerken van) Hoogbegaafdheid hebben we, naast het brede lesaanbod in de klas, specifieke leerstof een apart aanbod dat buiten de klas wordt gegeven.

Een visie op digitale geletterdheid en een daaruit volgende leerlijn is ontwikkeld en deels geïmplementeerd.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Ons aanbod is breed en richt zich op de algehele ontwikkeling. Kinderen kunnen bij ons op school hun potentieel aan talenten en kwaliteit in de volle breedte ontwikkelen; elk kind in zijn kracht.
- De leerkrachten signaleren talenten bij hun leerlingen, helpen hen om deze te ontwikkelen in de klas. De leerlingen hebben/krijgen zicht op hun eigen talenten en leren die van anderen om hen heen te waarderen.
- Ons aanbod is dekkend voor de kerndoelen.

- Ons aanbod omvat de referentieniveaus taal en rekenen.
- De leerlingen met (kenmerken van) hoogbegaafdheid kunnen we voorzien van passend onderwijs.
- Ons aanbod sluit aan op het leerstofaanbod van alle typen vo-scholen.
- Ons aanbod sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingenpopulatie.

Ontwikkeldoelen:

- Het verbeteren van de overgang van kleuters naar klas 1 voor een doorgaande lijn van ontwikkeling.
- Het verder ontwikkelen van een passend aanbod voor kinderen met (kenmerken van) HB, aansluitend bij de leerlingenpopulatie bij ons op school.
- Het in de klassen verder implementeren van de leerlijn digitale geletterdheid om specifiek vorm te geven aan deze 21ste-eeuwse vaardigheid.

4.12 Taal/leesonderwijs

Bij ons op school heeft taal een belangrijke plaats in het onderwijs. Kinderen hebben taal nodig om goed met anderen om te kunnen gaan en om effectief te kunnen communiceren.

Om de wereld om je heen te kunnen begrijpen is het nodig om de taal adequaat te leren gebruiken. Ook bij veel andere vakken heb je taal nodig.

In de kleuterklassen wordt veel aandacht besteed aan taalontwikkeling. Taalontwikkeling wordt gestimuleerd door het opzeggen van versjes, zingen van liedjes, kringspelen en het vrije spel. Bovendien wordt iedere dag een sprookje of verhaal verteld of een prentenboek voorgelezen. In het ochtendspel en in de dagelijkse omgang met elkaar wordt ook veel aandacht besteed aan het spreken, luisteren en de ontwikkeling van de woordenschat. Nieuwe woorden leren de kleuters spelenderwijs. Door de context van een verhaal en ondersteunende bewegingen leren kleuters nieuwe woorden en de betekenis ervan.

Het is belangrijk dat kinderen in de eerste klas tijdig de mogelijkheid krijgen goed te leren lezen, omdat ze daardoor de informatie bij de andere vakken ook sneller kunnen begrijpen en gebruiken.

In de periodelessen van klas 1 t/m 6 wordt veel lesstof schrijvend verwerkt, waardoor kinderen van klas 1 t/m 6 informatieve, activerende, betogende, beschouwende en amuserende teksten leren schrijven. Ook laten we kinderen kennis maken met verschillende dichtvormen waarmee ze een verhaal kunnen beschrijven.

Door eigen werk aan de klas te presenteren en het voornamelijk interactief lesgeven, komen vaardigheden als presenteren, spreken en communiceren aan bod.

In de toneelperiodes wordt taal als middel om je uit te drukken en als cultuurdruager gebruikt. Door het dagelijks vertellen van verhalen, wordt onder andere de woordenschat en het taalbegrip vergroot.

Voor de vakgebieden lezen en spellen werkt onze school van kleuters t/m klas 6 met de methodiek 'Zo Leren Kinderen Lezen en Spellén' (ZLKLS) van José Schraven. Onze leesmethode: lijn 3 voor klas 1 en onze spellingmethode: staal (sterk in taal) voor klas 1 t/m 6 sluiten aan op deze methodiek.

Op het rooster van de klas is zichtbaar hoe de tijd besteed wordt aan de verschillende facetten van taalonderwijs.

Om het leesplezier te stimuleren, vullen we jaarlijks onze schoolbibliotheek aan met nieuwe boeken en besteden we aandacht aan de Kinderboekenweek. Ook worden nieuwe boeken op allerlei manieren onder de aandacht van de kinderen gebracht. Ze worden uitgestald in de hal en de kinderen kunnen zich intekenen om boeken te reserveren. Deze boeken 'zwerven' op die manier door de school. Het meedoen met de nationale voorleeswedstrijd voor klas 5 en 6, die begint binnen de eigen school, zorgt ook voor een impuls aan het leesplezier.

Op school is één van de leerkrachten taalcoördinator. Deze neemt initiatief bij het ontwikkelen,

uitvoeren, evalueren en actualiseren van ons taalbeleid en coacht collega's op het gebied van taal.

Ter voorkoming van achterstand op taal, zetten we remedial teaching in en is er een onderwijs-assistent voor kinderen van de klassen 1, 2 en 3 die extra ondersteuning op gebied van taal nodig hebben.

In de aanpak van taalachterstand bij de zogenaamde 'nieuwkomers' maken we gebruik van de regionale faciliteiten. Op het moment van schrijven is er geen taalklas in De Bilt. NT2 beleid: Kinderen krijgen minimaal een uur extra begeleiding per week van de onderwijsassistent en/of vrijwilligers die aan onze school zijn verbonden. Hiervoor gebruiken we de methode Horen, Zien en Schrijven.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Onze school beschikt over een taalbeleidsplan voor kleuters t/m klas 6.
- Onze school heeft een taalcoördinator voor kleuters t/m klas 6.
- Wij hebben een schoolbibliotheek om het lezen en leesplezier van kinderen te stimuleren, deze wordt jaarlijks aangevuld met nieuwe boeken.
- Klassen 1 t/m 6 hebben jaarlijks een bijzonder taalperiode: toneelperiode.
- Klas 1, 2 en 3 hebben vier periodes taal en klas 4 t/m 6 drie periodes taal per jaar.
- We hanteren de vak standaard taal voor het opstellen van de groepsplannen.
- Alle leerkrachten hebben ZLKS gevolgd.

Ontwikkeldoelen:

- Ruimte voor zorgniveau twee in de klas. De taalspecialist en collega's observeren bij elkaar in de klas en geven feedback, om samen het onderwijsniveau te versterken. Dit sluit aan bij de schoolbrede aanpak van uitgestelde aandacht, waardoor ook tijdens de taalperiode ruimte ontstaat voor zorgniveau 2.
- Implementeren van de nieuwe Staalmethode.

4.13 Rekenen en wiskunde

Bij het reken- en wiskundeonderwijs wordt eerst gewerkt vanuit het concrete handelen. Rekenen is beweging; eerst uiterlijk en daarna innerlijk. Het rekenen bevordert de beweeglijkheid van het denken. Juist door het eerst bewegend aan te bieden wordt deze *denkbewegelijkheid* sterker ontwikkeld. Ook staat de schoonheid van de getallenwereld in de aandacht. De kinderen leren zich te verwonderen en vanuit de verwondering een verbinding te leggen naar het abstracte. Een rode draad in het leren rekenen is: uitgaan van vele manieren om te komen tot de oplossing. Deze methodiek (vertaalcirkel) wordt gebruikt als reken-didactisch middel.

In de kleuterklas wordt de basis gelegd voor het rekenen in de hogere klassen. Daarom wordt elke dag spelenderwijs gerekend; hoeveel kinderen zijn er aanwezig? Hoeveel kinderen zijn er ziek? De oudste kleuters maken hier vaak al sommetjes van. Er wordt wekelijks brood gebakken, kinderen helpen bij het dekken van de tafels en het snijden van de appels. Rekenbegrippen staan centraal in het ochtendspel. Bij het opruimen komt het ordenen aan bod. Via spel en spelen wordt zo gewerkt aan de belangrijkste rekenvoorwaarden.

In klas 1 t/m 6 zijn 5 keer per week rekenoefeningen waarin het automatiseren van rekenvaardigheden centraal staat (zie lesrooster). Nieuwe rekenonderwerpen komen aanbod tijdens rekenperiodes van klas. Tijdens de oefeningen klas 1 t/m 6 wordt gewerkt met de methode Getal en Ruimte Junior. Deze methode biedt volop mogelijkheden om te differentiëren naar niveau. Daarnaast is er aanvullend remediërend lesmateriaal en verrijkingsmateriaal. Op deze manier hebben we een rekenaanbod dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen bij ons op school.

Op school is één van de leerkrachten rekencoördinator. Deze neemt initiatief bij het ontwikkelen,

uitvoeren, evalueren en actualiseren van ons rekenbeleid en coacht collega's op het gebied van rekenen.

Ter voorkoming van achterstand op rekenen is remedial teaching en een onderwijsassistent in de klas voor kinderen van de klassen 1 en 2 die extra ondersteuning op gebied van rekenen kunnen gebruiken.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Onze school beschikt over een Handboek Rekenen voor kleuters t/m klas 6.
- Onze school heeft een rekencoördinator voor kleuters t/m klas 6.
- Klas 1 t/m 4 hebben vier rekenperiodes en klas 5 en 6 twee rekenperiodes per jaar.
- We werken met meerdere rekenstrategieën en open opdrachten, waarin deze strategieën uitgevonden, verwoord en toegepast kunnen worden.
- Rekenlessen worden verrijkt met Rekenspelletjes; op school is een rekenkast.
- De vertaalcirkel en het handelingsmodel worden gebruikt als reken-didactisch middel.
- Rekenen leren we aan vanuit beweging, Concreet materiaal (klok, meetlint, weegschaal) en de dagelijkse praktijk, zoals winkeltje spelen, pannenkoeken verdelen over de hele klas etc. Dit begint al in de kleuterklassen.

Ontwikkeldoelen:

- Kleuterklassen en de klassen 1 tot en met 6 bieden het rekenen aan via het handelingsmodel. Tijdens de periodelessen worden rekenvaardigheden aangeboden met concreet materiaal (blokjes, kastanjes, weeg en meetmateriaal, (concrete) modellen (rekenrekjes, getallenlijnen, breukenschema's etc.) en de kale abstracte som. Tijdens de oefeningen is dit materiaal aanwezig voor leerlingen die dit nodig hebben.
- Implementeren van het herziene dyscalculieprotocol.
- Realiseren van meer oefentijd (onder of na schooltijd) voor kinderen die dit nodig hebben.
- We werken aan een leeromgeving waarin de veelvuldige en gevarieerde inzet van rekenmateriaal bij het basisaanbod hoort. Om dit te faciliteren staat als praktisch doel op de planning: het aanschaffen en up-to-date houden van rekenmateriaal voor de kleuterklassen.
- Alle leerkrachten zijn bekend met, en vaardig in de principes die te maken hebben met automatiseren en memoriseren. Om dit te realiseren volgen leerkrachten uit verschillende bouwen de cursus: Met sprongen vooruit. We dragen zorg dat binnen iedere bouw minstens één leerkracht de specifieke kennis van deze cursus beheerst en uit kan dragen (in samenwerking met de rekencoördinator) in de rest van het team.
- In de oefeningen wordt op een efficiënte, doelmatige en passende wijze instructie gegeven. Hiervoor gebruiken wij de EDI-methode. We ontwikkelen onze eigen kennis en vaardigheden hierin door middel van een studiedag.

4.14 Wereldoriëntatie

Je leert niet voor de school of je diploma, maar voor het leven. Daarom is wereldoriëntatie een belangrijk leergebied. We willen kinderen in het onderwijs stimuleren tot openstaan voor, betrokken zijn bij en nieuwsgierig zijn naar de natuur, andere achtergronden, samenlevingen en culturen.

In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, gezond leven, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke leefomgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed. Een respectvolle omgang met mens, natuur en cultuur is het doel.

Wereldoriëntatie komt aan de orde in periodeonderwijs en een aantal vaklessen. Daarnaast wordt ook

door het vertellen van verhalen aandacht besteed aan wereldculturen, geschiedenis en religies.

Overzicht van de vertelstof:

- Klas 1: sprookjes.
- Klas 2: dierenfabels en heiligenlegenden.
- Klas 3: verhalen uit het Oude Testament.
- Klas 4: Edda (Noordse en Germaanse mythologie).
- Klas 5: Griekse mythologie.
- Klas 6: Geschiedenis van de Romeinen, vroege middeleeuwen en religies.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- In periodelessen van klas 1 t/m 6 worden de zaakvakken: aardrijkskunde, geschiedenis, wereldreligies en heemkunde (natuur, ambacht en omgeving) zodanig behandeld en worden verwerkingsvormen zo gekozen dat leerlingen zich hiermee intensief verbinden.
- Viering van de jaarfeesten op manier die overeenkomt met de culturele diversiteit van de school en waarbij ook verbinding wordt gezocht met de maatschappij.
- Aandacht voor *gezond leven* is geïntegreerd in het periodeonderwijs.
- Op het schoolterrein hebben we een leerrijke omgeving ingericht: een moestuin voor de tuinbouwlessen, een bijenkast voor de natuurperiode klas 2 en houden we kippen die door de kinderen zelf verzorgd worden.
- Leerlingen kennen de verkeersregels en brengen die in de praktijk.

Ontwikkeldoelen:

- De ingezette herziening van de jaarfeesten afmaken. Doelen daarbij zijn de jaarfeesten universeler maken en compacter maken, waardoor ze minder beslag leggen op onze (onderwijs) tijd.

4.15 Kunstzinnige vorming

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich breed ontwikkelen om zo een bijdrage te leveren aan de persoonsvorming van kinderen. Op school worden daarom veel verschillende kunstzinnige vakken aangeboden, zoals schilderen, (vorm)tekenen, handwerken (kleuters t/m klas 6), hand-vaardigheid (klas 4, 5, 6), euritmie (kleuters en klas 1 en 2) en toneel (alle klassen). Ook wordt elke dag gezongen en hebben we een schoolkoor (klas 1 t/m 6). Wij halen onze inspiratie uit het vrijeschoolleerplan waarin doelen en activiteiten beschreven staan, afgestemd op de leeftijdsfasen. Kunstzinnige vakken zetten wij, naast het ontwikkelen van kunstzinnige vaardigheden, ook in als instrument waarmee onze leerlingen hun gevoelsleven ontwikkelen.

Hierin sluiten wij ons aan bij de visie van Gert Biesta die stelt dat kunst een cruciale rol speelt bij de vorming van een persoonlijke en sociale identiteit en het ontwikkelen van een waarderende en kritische houding ten opzichte van de wereld. Seth Godin benoemt dat kunst een elementair onderdeel in zich draagt, weerstand. Door kunstzinnige activiteiten worden kinderen uitgedaagd door deze weerstand heen te gaan krachtiger tevoorschijn te komen.

Jaarlijks hebben de klassen 1 t/m 6 een toneelperiode. In deze periode wordt, naast aandacht voor taalontwikkeling, ook aandacht besteed aan dramatische expressie, samenwerken en reflectieve vaardigheden. Daarnaast kunnen ervaren hoe het is om in de huid van een ander te kruipen wat bijdraagt aan het empathische vermogen en multi-perspectief kijken. Toneelvoorstellingen worden opgevoerd voor de gehele school.

Met de lessen kunstzinnige vorming hebben we verschillende doelen voor ogen:

- Leerlingen leren (ambachtelijke) vaardigheden.
- Leerlingen leren zich expressief te uiten.
- Leerlingen leren reflecteren.
- Leerlingen leren omgaan met weerstand en het benutten van wilskracht.
- Leerlingen leren samen te werken.
- Leerlingen leren zich te verhouden tot de ander en het andere.

Kunstzinnige vorming beperkt zich niet tot enkele vaklessen per week. Het kunstzinnige moet in het gehele onderwijs aanwezig zijn, dit noemen we pedagogisch kunstenaarschap. De leerkracht biedt de lesstof zo aan dat het voor kinderen tot leven komt. Daarom wordt in de periodes vaak gekozen voor een kunstzinnige of creatieve verwerkingsvorm en wordt veel vanuit doen/ervaring in plaats van uit boeken geleerd.

Tijdens de kunstzinnige vaklessen laten we kinderen reflecteren op eigen en andermans werk, om zo zichzelf en de ander nog beter te leren kennen. Leerlingen verwerven zo kennis van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en leren die begrijpen en waarderen. Wij vinden het van belang dat onze leerlingen zich leren openstellen voor verschillende kunstzinnige uitingen en dat zij kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal en beweging, niet alleen binnen school maar vooral ook daarbuiten.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Wij geven een rijk scala aan creatieve en kunstzinnige vakken.
- In elke klas wordt dagelijks gezongen.
- Wij hebben wekelijks een koorles voor de klassen voor klassen 1 t/m 6.
- Klassen 1 t/m 6 hebben jaarlijks een toneelperiode.
- We leren kinderen reflecteren op eigen en andermans kunstzinnig werk.
- Kunstzinnige vorming is ook geïntegreerd in het periodeonderwijs.
- Kunstzinnige vorming vindt ook buiten de grenzen en de gewoontes van de school plaats.
- We hebben op school een vakleerkracht handvaardigheid, euritmie en koor.
- Wekelijks wordt aandacht besteed aan handwerken in klassen 1 t/m 6.

Ontwikkeldoelen:

- Expliciet maken en verder vormgeven van kunstzinnige vorming in het vrijeschool-curriculum op het Zonnewiel. Hierbij staat de vraag hoe we pedagogisch kunstenaarschap dagelijks inzetten centraal.
- Vanuit deze vraag wordt onderzocht welke gewoontes binnen de school uitvergroot moeten worden (waarderen wat al aanwezig is).

4.16 Bewegingsonderwijs

Ons onderwijs richt zich op een evenwichtige ontwikkeling van hoofd, hart en handen. Veel bewegen is daarbij vanzelfsprekend aan de orde. Naast de gymlessen voor klas 3 t/m 6 en euritmielessen voor kleuters, klas 1 en 2, wordt bewegen binnen diverse lessen in allerlei (coöperatieve) werkvormen geïntegreerd.

Daarnaast vinden we bewegingsonderwijs belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen.

Het kleuteronderwijs is geënt op de visie dat spelen de natuurlijke manier is voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Daarmee wordt in onderwijs bij de kleuters veel ruimte gegeven voor bewegen.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Wij beschikken over een vakdocent lichamelijke opvoeding.
- De leerlingen van klas 1 t/m 6 krijgen gymnastiek in een goed uitgeruste sportzaal.
- Wij beschikken over een uitgewerkt leerplan lichamelijke opvoeding.
- Klas 1 start in de ochtend met een bewegingsparcours in de grote zaal.
- Kleuterklassen krijgen wekelijks bewegingsonderwijs.
- Bewegend leren is geïntegreerd in de lessen (bijv. bal-a-vis-x)
- Het groene plein en het kleuterplein nodigen uit tot verschillend spel en spelen.
- Periodiek afnemen van de MQ-scan (deze meet de motorische vaardigheden), deze analyseren en conclusies aan verbinden betreffende het aanbod.

Ontwikkeldoelen:

- Het verder uitwerken van een aanbod voor kleuters dat voldoet aan de kerndoelen, inclusief een geschikte ruimte en scholing.
- Het op beide pleinen creëren van meer bewegingsmogelijkheden.

4.17 Ondersteuning

Leerkrachten zorgen ervoor, dat ze hun leerlingen goed kennen en volgen hun ontwikkeling met de leerlijnen voor vrijescholen (aanbod en volgen), het Iep Ivs (volgen en toetsen) en ParnasSys (volgen). Waar nodig stellen we het lesgeven en het lesaanbod bij en waar nodig geven we leerlingen extra ondersteuning. In ons ondersteuningsplan (link bijvoegen) staat de zorgstructuur beschreven.

In ons schoolondersteuningsprofiel (SOP), opgenomen in de schoolgids, staat welke leerlingen we (geen) ondersteuning kunnen bieden, wat we verstaan onder extra ondersteuning en wat de extra ondersteuning inhoudt.

Drie keer jaar vinden er groepsbesprekingen plaats met IB, naar aanleiding van de midden- en eindtoetsen, waarin de ontwikkeling van de groep als geheel (inclusief de aanpak van de leraar), en de ontwikkeling van individuele leerlingen besproken wordt. De afspraken naar aanleiding van het overleg worden vastgelegd en gemonitord. Ook wordt tijdens de groepsbespreking de sociaal emotionele ontwikkeling besproken.

Om elke kind de beste onderwijsplek te bieden werken we samen met scholen voor primair (speciaal)onderwijs in onze regio (Passend onderwijs). Onze school maakt onderdeel uit van het Samenwerkingsverband regio Zuidoost Utrecht (SWV ZOUT).

Vanuit het Samenwerkingsverband (SWV) Zout ontvangt de school ondersteuningsgelden om zelf de (extra) ondersteuning op school in te richten. Dit vraagt om een hoge mate van professionaliteit en expertise op het gebied van onderwijskwaliteit en ondersteuningsbeleid.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Onze school beschikt over een schoolondersteuningsprofiel dat is opgenomen in de Schoolgids.
- Onze school biedt waar mogelijk (zie schoolondersteuningsprofiel) extra ondersteuning.
- De school stelt een ontwikkelperspectief (OPP) op voor leerlingen met een intensieve ondersteuningsvraag op het gebied van leren, sociaal emotionele ontwikkeling en/of gedrag.
- Leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben.
- Ouders worden betrokken bij de (extra) ondersteuning voor hun kind (benutten van de driehoek

leerkracht-leerling-ouder).

- Externe partners worden, indien noodzakelijk, betrokken bij de zorg voor leerlingen.
- De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen (zie hoofdstuk Kwaliteitszorg).
- Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard en de (extra) ondersteuning.
- De school voert de ondersteuning planmatig uit.
- De school gaat zorgvuldig de effecten van de ondersteuning na.
- De intern begeleiders coördineren de ondersteuning en begeleiding en overleggen wekelijks met de schoolleider. Samen vormen zij het intern ondersteuningsteam.
- Op stichtingsniveau deelnemen aan het IB-netwerk en de bijeenkomsten en scholing van het samenwerkingsverband, waardoor we samen werken aan kwaliteitsverbetering op alle scholen binnen de stichting.

Ontwikkeldoelen:

- Meer transparantie naar ouders over de inzet en opbrengst van de ondersteuning in en buiten de klas.
- Versterken van de basisondersteuning door de begeleiding aan kinderen met een intensieve ondersteuningsvraag te expliciteren. Dit betreft begeleidingsvragen op de gebieden: sociaal-emotioneel, leren (leren) en gedrag.

4.18 Handelingsgericht werken en resultaten

Voor het Zonnewiel hebben we een schoolnorm vastgesteld. De leeropbrengsten worden tweemaal per jaar in beeld gebracht door middel van een trendanalyse. Ook de eindopbrengsten worden geanalyseerd en besproken. Vervolgens schrijven leerkrachten individueel voor hun klas een analyse, evalueren de groepsplannen, overleggen met de ib'er over de interventies van de aankomende periode en schrijven hun nieuwe groepsplannen met nieuwe doelen. Ook wordt de schoolbrede trendanalyse besproken in het team, waarna ontwikkelpunten worden opgesteld.

In de trendanalyse wordt gekeken naar:

- de groepsanalyse per klas,
- de dwarsdoorsnede per vakgebied,
- de vaardigheidsgroei voor de verschillende vakken en
- de trend van toetsresultaten door de jaren heen.
- de eindopbrengsten

Onze kwaliteitsindicatoren:

- We beschikken over schoolnormen voor de eindresultaten en monitoren of groepen goed op weg zijn in het behalen van deze resultaten.
- De analyse van de toets resultaten is norm gerelateerd.
- De analyse van de toets resultaten heeft als doel het lesaanbod zo in te richten dat kinderen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. De leerkracht reflecteert cyclisch op het eigen handelen en het effect hiervan op de opbrengsten. Leerlingen realiseren aan het eind van de basisschool de verwachte opbrengsten op het gebied van rekenen en taal (op grond van

leerling kenmerken).

- Gezien de leerling populatie ligt het resultaat van de eindtoets, passend bij de schoolweging, boven het landelijk gemiddelde.
- De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (op grond van leerling kenmerken).
- Leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.
- Ouders worden geïnformeerd over de vorderingen van hun kind(eren).
- Aan het einde van het schooljaar ontvangen de ouders en het kind een Getuigschrift.
- Leerlingen krijgen de juiste adviezen voor vervolgonderwijs.
- Leerlingen ontwikkelen zich naar verwachting in het vervolgonderwijs.
- Onze school geeft ouders een VO-advies conform de beschreven procedure.
- Onze school heeft een coördinator PO-VO, die leerkrachten begeleidt en die, waar nodig, aanwezig is in de afstemming met ouders.

Ontwikkeldoelen:

- Borgen van de aandachtspunten en de daarbij horende vervolgacties die uit de bespreking van de trendanalyse komen.

5. Personeelsbeleid

5.1 Integraal Personeelsbeleid

Het integraal personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. Als werkgever willen we ruimte geven aan talent en teamleden in hun kracht zetten. Op deze manier bouwen we samen verder aan een gezonde en bloeiende school.

De ontwikkeling is daarom gekoppeld aan de competenties die horen bij de functie en aan de strategische doelen van de school. De leerkrachtcompetenties zijn vastgelegd in een competentieoverzicht.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- We beschikken over een Integraal Personeelsbeleid, waarin de bekwaamheidseisen, functiehuis, beroepshouding, professionele cultuur, beleid met betrekking tot stagiaires, werving en selectie, introductie en begeleiding (inclusief inwerkprotocol), werkverdelingsplan, POP, gesprekkencyclus, professionalisering, vitaliteit en verzuim en leeftijdsbewust personeelsbeleid beschreven staan.

5.2 Bevoegde en bekwame leerkrachten

Op onze school werken bevoegde, bekwame en goed opgeleide medewerkers. Alle leerkrachten beschikken over een pabo-diploma voor vrijeschoolonderwijs of hebben een aanvullende opleiding op gebied van vrijeschoolonderwijs gedaan.

Het ontwikkelen van de bekwaamheid van de leerkrachten verloopt via de lijn startbekwaam-basisbekwaam-vakbekwaam. Leerkrachten die nog niet vakbekwaam krijgen een mentorprogramma, zodat zij gedegen ondersteund worden in hun ontwikkeling van start- naar vakbekwaam.

In de gesprekkencyclus met startende leerkrachten wordt besproken wat er van de leerkrachten verwacht wordt en hoe leerkrachten zich kunnen ontwikkelen van de ene fase naar de volgende fase van bekwaamheid. Bij de overgang naar een andere bekwaamheidsfase voert de schoolleider een beoordelingsgesprek met de leerkracht. Voorafgaand aan dit gesprek vindt een klassenbezoek door de schoolleider en intern begeleider plaats.

Op school geven wij ruimte aan talentvolle starters om zich bij ons op school door opleiding en coaching tot vakbekwame vrijeschoolleerkrachten te ontwikkelen.

Om ook in de toekomst voldoende gekwalificeerde leerkrachten en onderwijsassistenten te kunnen werven is samen de vrijescholen in Zeist, Utrecht en Bussum Samen Opleiden Midden-Nederland gestart. In samenwerking met de Marnixacademie en de Vrijeschool PABO werken we aan het aantrekken en samen opleiden en begeleiden van studenten die in het vrijeschoolonderwijs willen werken. Daarnaast werken we ook aan het bieden van goede begeleiding van nieuwe leerkrachten. Daarom is met alle deelnemende scholen een gezamenlijke bovenschoolse opleidingscoördinator benoemd en per school een schoolopleider.

Voor (nieuwe) leerkrachten is er een handboek, waarin beschreven staat hoe we werken.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Alle leerkrachten beschikken over een (vrijeschool) pabo-diploma. Leerkrachten die geen vrijeschool pabo hebben, doen binnen drie jaar na aanname de applicatiecursus voor het

vrijeschoolonderwijs of een vergelijkbare vrijeschoolopleiding.

- Leerkrachten nemen deel aan ons mentorprogramma om zich te ontwikkelen van start- naar vakbekwaam.
- Er is een actueel handboek voor nieuwe leerkrachten.
- We beschikken over een beroepsstandaard met competenties voor leerkrachten dat als leidraad gebruikt bij de ontwikkeling tot vakbekwame leerkracht.
- De voortgang van de ontwikkeling van start- naar vakbekwaam wordt geborgd in de gesprekkencyclus op school.

Ontwikkeldoelen:

- In het kader van de Regiovorming gaan we op bestuurlijk niveau ernaar toewerken dat Opleiden Midden-Nederland opgenomen wordt in de plannen en we ook vanuit de Regio subsidie ontvangen.

5.3 Afstemmen op schooldoelen

We hebben inzichtelijk hoe het personeelsbestand er (kwantitatief en kwalitatief) uitziet, wat wenselijk is op een termijn van vier jaar en welke acties er ondernomen moeten worden om het gewenste personeelsbestand dichterbij te brengen. De gewenste situatie is afgeleid van onze missie, visie(s) en strategische doelen.

Gewenste situatie:

- **Verhouding man/vrouw**
De verhouding man/vrouw is nu 5/21. De gewenste situatie is dat dit verhoudingsgetal meer in evenwicht gaat komen en daarmee ook meer evenwicht tussen vrouwelijke en mannelijke rolmodellen als afspiegeling van de maatschappij. Ook in de schoolleiding streven we, indien mogelijk, naar een evenredige vertegenwoordiging.
- **Leeftijdsopbouw team**
Zoals in het overzicht bij 2.3 is te zien, heeft Het Zonnewiel een relatief wat ouder team, waarin veel ervaring en kwaliteiten aanwezig zijn. Dit maakt het ook een duur team, omdat de meesten boven in hun functieschaal zitten en dit in de Rijksvergoeding sinds een aantal jaren niet meer gecompenseerd wordt. Als deze tendens zich voortzet zullen we moeten bezuinigen waardoor de kwaliteit onder druk komt te staan. We streven naar het werven van jonge medewerkers om de leeftijdsopbouw meer in balans te krijgen.
- **Bouwcoördinatoren**
Op school zijn 3 bouwcoördinatoren, waarvan er 1 bouwcoördinator gespecialiseerd is om een aantal organisatorische en operationele taken van de schoolleiding over te kunnen nemen.
- **Coördinatoren als specialist**
Op school zijn coördinatoren voor veiligheid, rekenen, taal, hoogbegaafdheid, burgerschap, het jonge kind en kunstzinnig onderwijs. Dit met als doel door inzet van specialistische kennis en vaardigheden de kwaliteit van deze gebieden op school te verhogen en te borgen.
- **Schoolopleider**
Sinds schooljaar 2018/2019 werken we met een schoolopleider voor de begeleiding van de stagiaires en nieuwe leerkrachten.
- **Onderwijsassistentie en lerarenondersteuning**
Om alle leerlingen in de groter wordende klassen voldoende begeleiding te kunnen bieden is ondersteuning en assistentie in de klassen beschikbaar. Dankzij de NPO-gelden, beschikbaar gesteld om achterstanden ontstaan door corona weg te kunnen werken, konden we deze ondersteuning substantieel uitbreiden. Door toename van het leerlingenaantal hebben we deze ondersteuning kunnen behouden.

5.4 Professionele cultuur en persoonlijk ontwikkelingsplan

De school wil een lerende organisatie zijn, die gekenmerkt wordt door een professionele schoolcultuur. Dit houdt in dat we bereid zijn om van elkaar te leren door het geven en ontvangen van professionele feedback en willen leren door reflectie op eigen handelen. De mindset van het team is gericht op gezamenlijke resultaten.

Collegiale consultatie is een manier om van elkaar te leren. Collegiale consultatie kan binnen de 'maatjesstructuur' plaatsvinden of/en op een bepaald vakgebied.

Naast jaarlijkse studiedagen voor het gehele team, geven medewerkers ook zelf vorm aan hun eigen professionele ontwikkeling. Op school bieden we ruimte aan talent, leerkrachten kunnen zich o.a. specialiseren en daarmee doorgroeien tot coördinator van een bepaald (vak)gebied.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Wij geven en ontvangen professionele feedback (tips en tops) ter voorbereiding van de POP-gesprekken.
- Eveneens vindt ter voorbereiding van de POP-gesprekken voor de leerkrachten van een vorm collegiale consultatie plaats.
- We leren door reflectie op eigen handelen.
- Op school stimuleren en faciliteren wij ontwikkeling van talent.
- Op school werken we vanuit een externe mindset.
- Jaarlijks zetten we ontwikkeling van onze gezamenlijke professionele cultuur op de agenda.

Ontwikkeldoelen:

- Collegiale consultatie/visitatie uitbreiden d.m.v. het werken met 'maatjes' waarbij dit meerdere keren per jaar gefaciliteerd wordt en plaatsvindt.
- Het oefenen in het geven en ontvangen van professionele feedback als een normale manier van omgang met elkaar.
- Intervisie een vaste plek geven in de professionele cultuur.

5.5 Beleid met betrekking tot stagiair(e)s - Opleiden Midden-Nederland

Voor de aanwas van nieuwe leerkrachten vinden wij het belangrijk een bijdrage te leveren aan het opleiden van aankomende leerkrachten. Daarom bieden wij pabo-stagiair(e)s van de Marnix Academie en de Vrijeschool Pabo een plek om zich bij ons op school verder te ontwikkelen. Jaarlijks wordt binnen het team geïnventariseerd welke leerkracht een stagiair(e) of LIO-er in de klas wil (kan) begeleiden. De schoolopleider (één van de leerkrachten) verzorgt de contacten met de PABO's en begeleidt de stagiair(e)s op school.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Wij bieden jaarlijks stage of opleidingsplekken aan, aan studenten van de Vrijeschool Pabo en de Marnix Academie.
- De school heeft een professionele schoolopleider en gezamenlijk met de vrijescholen in de regio een infrastructuur om geïnteresseerden de weg te laten vinden naar onze scholen en het vrijeschoolonderwijs.
- De school biedt, indien de financiën dit toelaten, een opleidingsplek aan een onderwijsassistent in opleiding op de School voor Onderwijsassistenten Vrijeschool.

5.6 Vitaliteit en Verzuimbeleid

Gezonde en vitale leerkrachten kunnen het beste in zichzelf naar boven halen. Daarom werken we aan een schoolcultuur waarbij we de **tijd** nemen om met **aandacht** en **rust** te werken. Waar de verwachtingen over taakhoud en taak- en rolverdeling helder is.

Als een medewerker ziek wordt, meldt hij dit bij de schoolleiding. Deze regelt de vervanging. De medewerker zorgt zelf voor de nodige communicatie naar collega's en ouders over zijn afwezigheid én de overdracht naar de invaller. Als de medewerkers ernstig ziek is, zal de schoolleiding de communicatie en overdracht verzorgen.

Bij langduriger verzuim wordt de werknemer opgeroepen bij de Arboarts. Bij kort veelvuldig verzuim wordt een verzuimgesprek gehouden door de schoolleiding. Bij vermoeden van oneigenlijk verzuim wordt de Arboarts ingeschakeld, in overleg met de personeelsmedewerker. Langdurig verzuim wordt afgehandeld conform de Wet Poortwachter. De re-integratie voor wat betreft het functioneren op school valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolleiding. Bij ziekte wordt, naast de informele contacten door de collegae, formeel door de schoolleiding contact onderhouden met de betrokkene. Indien de zieke werknemer daar prijs op stelt, worden er huisbezoeken afgelegd. Regelmatig (elk blok tussen twee vakanties) wordt een kaart of bloemetje gestuurd namens het team.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Teamleden zijn vitaal en werken actief aan duurzame inzetbaarheid.
- Taakhoud en taak- en rolverdeling is helder op school, zodat medewerkers weten wat van hen verwacht wordt.
- Het verdelen van de taken wordt gezamenlijk gedaan, voor de start van het schooljaar, en sluit aan bij kwaliteiten en talenten van leerkrachten, schoolleiding en onderwijsondersteunend personeel.
- Het welzijn en de werkbeleving van medewerkers wordt periodiek in kaart gebracht.
- Medewerkers hebben zicht op hun eigen duurzame inzetbaarheid en geven hier vorm aan. Op welke wijze wordt besproken tijdens het POP-gesprek.
- Op school werken we samen met een Arbo-arts, om zieke medewerkers te begeleiden tijdens hun ziekzijn en in de weg terug naar werk.

Ontwikkeldoel:

- Herziening van ons Werkverdelingsplan, waardoor de mate van tevredenheid over de taakverdeling groter wordt.

6. Organisatiebeleid

6.1 Organisatiestructuur

Het Zonnewiel maakt met vier andere vrijescholen in de regio deel uit van Vrijescholen Midden-Nederland. De eindverantwoordelijkheid berust bij het bestuur van de stichting.

De directie is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het (uitvoeren van het) beleid. De directie wordt voor de operationele taken bijgestaan door drie bouwcoördinatoren en twee ib'ers. De specialisten en ib'ers ondersteunen op inhoudelijk gebied.

De school heeft een MR. De directie legt conform het MR reglement beleid voor aan de MR. Ook kan de MR ongevraagd adviseren. De MR organiseert eens per jaar contact met de klassenouders, om zich te laten informeren. De klassenouders vertegenwoordigen in dit overleg de ouders van de klas. De directie is hierbij aanwezig.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- De besturing van de school voldoet aan de code Goed Bestuur.
- De school heeft tegenspraak georganiseerd in de vorm van een MR.
- Ouders en medewerkers weten hoe de school is georganiseerd.

6.2 Groeperingsvorm

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem. Klassen zijn ingedeeld op basis van de leeftijd en de ontwikkelfase van de leerlingen. Op school zijn drie kleuterklassen (heterogene groepen) en zes overige klassen (homogene leeftijdsgroepen, klas 1 t/m 6). Het onderwijs wordt per klas aangeboden.

6.3 Het schoolgebouw en -plein

Wij vinden het belangrijk dat school een veilige en verzorgde omgeving is voor leerlingen en medewerkers. Een omgeving waarin medewerkers, leerlingen en ouders zich gerespecteerd en geaccepteerd voelen, waar je thuis kan zijn en waar het plezierig samenwerken is. Kortom, dat school een aantrekkelijk "huis" is om met zijn allen in te wonen.

In 2022 is een duurzaamheidsscan uitgevoerd. Daarbij is gekozen voor een QuickScan omdat toen de verwachting was dat de school over ongeveer vijf jaar gerenoveerd zou worden. De aanbevelingen betroffen duurzaamheidsmaatregelen die binnen vijf jaar terugverdiend worden en zijn gerealiseerd. Het moment van renovatie is door de Gemeente inmiddels naar 2032 verschoven.

De school heeft reeds enkele jaren een interieurcommissie die stap voor stap toewerkt naar een mooi verzorgde inrichting.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Vormgeving en verzorging: De school ziet er verzorgd uit. De inrichting is zo gekozen dat het qua esthetiek voldoet aan de schoolstijl en duidelijkheid en rust brengt.
- Het gebouw is binnen de mogelijkheden optimaal ingericht voor het onderwijs.
- Het schoolplein met groen karakter en dat uitdaagt qua verschillende bewegingsactiviteiten.
- De school heeft een Meerjarenonderhoudsplan op basis waarvan het groot onderhoud aan het gebouw plaatsvindt.

- We letten bij onderhoud en gebruik op duurzaamheid.

Ontwikkeldoel:

- Een verzorgd, veilig en groen schoolplein voor kleuters en klas 1 t/m klas 6 dat uitnodigt tot spel en zinvol en gevarieerd bewegen.

6.4 Veiligheid en Arbobeleid

School heeft beide uitgewerkt in het Veiligheidsbeleid. Zie <https://www.zonnewieldebilt.nl/overige-documenten/>.

6.5 Interne communicatie

We zijn gericht op het creëren van betrokkenheid van de medewerkers op het werk en op de school om op die manier de kwaliteit van de school te optimaliseren. Daarom zorgt de schoolleiding voor een heldere vergaderstructuur en worden er effectieve communicatiemiddelen gebruikt.

Qua communicatie vinden we het volgende belangrijk:

1. Zaken worden op de juiste plaats besproken.
2. Vergaderingen worden goed voorbereid en genotuleerd.
3. Op vergaderingen is sprake van actieve deelname.
4. In beginsel spreekt iedereen namens zichzelf.
5. We geven elkaar respectvolle feedback en accepteren ook feedback van anderen.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Jaarlijks wordt een vergaderplanning opgesteld.
- De verschillende (onderdelen van) vergaderingen hebben een eigenaar die verantwoordelijk is voor de inhoud, de vergadering voorbereidt en die de vergadering voorziet. De vergaderingen worden genotuleerd en het verslag met afspraken en acties worden via het interne digitale prikbord gecommuniceerd naar het team.
- De ib'ers en schoolleiding hebben wekelijks een ondersteuningsteamvergadering.
- De MR maakt aan het begin van het schooljaar haar vergaderplanning bekend.
- Wij gebruiken effectieve middelen voor de communicatie, waaronder: postvakken, ParnasSys/Parro, mail en een digitaal prikbord.

6.6 Samenwerking

Door samen te werken met externe instanties halen we o.a. expertise binnen waardoor we adequaat kunnen werken aan de opvoeding en de ontwikkeling van de leerlingen. Dit komt de kwaliteit van het onderwijs en de school als organisatie ten goede. Daarom onderhoudt onze school systematische en gereguleerde contacten met:

- Kindercentrum Weltevreden
- Samenwerkingsverband ZOUT
- Leerplichtambtenaar
- Wijkagent
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Schoolarts (GGD)
- Schoolmaatschappelijk werk

- Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK)
- VO-scholen
- Begeleidingsdienst Vrijescholen (BVS)
- Vereniging van Vrijescholen
- Vereniging Bijzondere Scholen (VBS)
- Gemeente De Bilt
- College van Directeuren De Bilt (CDB)
- Sportcommissie De Bilt

6.7 Overgang PO-VO

We willen ervoor zorgen dat onze leerlingen soepel instromen naar het voortgezet onderwijs dat bij ze past. Op school hebben we een coördinator PO-VO die de overgang naar het VO begeleidt. Deze coördinator verzorgt o.a. meedenken over schooladviezen, informeert en begeleidt de leerkracht klas 6, kan eventueel aanwezig zijn bij gesprekken over het advies, verzorgt contact met de VO-scholen en analyseert met de ib'er de eindtoets.

Wij hechten er veel waarde aan om te weten hoe het met onze leerlingen in het vervolgonderwijs gaat en wat zij (nodig) hebben om in het voortgezet onderwijs te slagen.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Wij hebben een procedure voor de advisering VO en werken conform deze procedure.
- De school heeft een eigen PO-VO coördinator die ook contact heeft met de VO-scholen om af te stemmen en kennis/informatie uit te wisselen die leerlingen kan helpen zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.
- We hebben zicht op wat het voortgezet onderwijs van onze leerlingen vraagt.
- We beschikken over een aanbod om de leerlingen optimaal op het VO voor te bereiden.
- We evalueren driejaarlijks of onze schooladviezen effectief zijn (geweest).

6.8 AVG

Onze school beschikt over een beleid AVG waarin staat hoe wij met gegevens van alle betrokkenen bij onze school omgaan. Het reglement garandeert dat persoonsgegevens zorgvuldig worden behandeld. Dat betekent dus ook dat de informatie die we in de schooladministratie (o.a. het LOVS) vastleggen juist, nauwkeurig en up-to-date is. Daarnaast is met alle leveranciers die (persoons)gegevens verwerken een verwerkersovereenkomst afgesloten.

Onze kwaliteitsindicatoren

- We beschikken over een AVG-beleid en werken conform dit beleid.
- We waarborgen de privacy van leerlingen en persoonsgegevens.
- Met alle leveranciers die (persoons)gegevens verwerken van betrokkenen bij onze school is een verwerkersovereenkomst afgesloten.
- We hebben ons beleid m.b.t. gegevensverwerking van alle personen die bij school zijn betrokken beschreven in een privacyreglement dat is gepubliceerd op onze website.
- De school heeft een AVG-contactpersoon en een functionaris gegevensbescherming (FG).
- Periodiek worden AVG-onderwerpen bij het team in het bewustzijn gebracht.
- Indien nodig worden onderwerpen bij ouders/verzorgers in het bewustzijn gebracht.

6.9 Kindcentrum De Geheime Tuin

Het Kindcentrum De Geheime Tuin (GT) heeft binnen het schoolgebouw een peutergroep en BSO voor de jongere leerlingen, de BSO voor leerlingen ouder dan 7 jaar is op loopafstand van de school gesitueerd. De GT werkt vanuit dezelfde visie als de school. Veel van onze leerlingen zijn afkomstig van GT of voorganger en de GT verzorgt voor veel van onze leerlingen de buitenschoolse opvang. De directies van de GT en het Zonnewiel treden regelmatig in overleg en stemmen af over: inhoud, praktische zaken en huisvesting.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- School en kinderopvang werken vanuit dezelfde pedagogische visie.
- Op structurele basis vindt overleg plaats tussen de directies tussen de GT en school.

7. Financieel Beleid

7.1 Financiële kaders en -ontwikkelingen

De school werkt binnen kaders van het financieel beleid van de stichting. Dit is erop gericht om de continuïteit van de totale organisatie te waarborgen en optimale voorwaarden te creëren om de gestelde kwaliteitsdoelen van het schoolplan te realiseren.

Vanwege de fusie per 1-1-2023 met Vrijeschool Michael in Bussum en per 1-1-2024 met de Zeister Vrije Scholen is de stichting in opbouw. Bestuur en schoolleiders werken aan inrichting van de bovenschoolse organisatie die door de scholen gezamenlijk bekostigd wordt. Dit kan verschuivingen voor de schoolbegroting met zich meebrengen.

Binnen de school werken we deels met budgeteigenaren.

De financiële positie van de school wordt per kwartaal door de controller met de schoolleider besproken. Dit gebeurt aan de hand van een financiële managementrapportage opgesteld door het administratiekantoor. Verschillen tussen prognose en realisatie worden besproken en zo nodig omgezet in afspraken om dit te verbeteren.

Het bestuur heeft gekozen voor het Eigen Risicodragerschap bij het Vervangingsfonds. Dit brengt het risico met zich mee dat bij een hoger ziekteverzuim hogere personele uitgaven met zich mee brengt. Jaarlijks wordt op bestuursniveau geëvalueerd of deze keuze ook voor de toekomst wenselijk is.

Sinds enkele jaren wordt minder bekostiging van OC&W ontvangen vanwege het niet meer meetellen van de G(emiddelde) G(ewogen) L(eeftijd) van het team, waardoor het relatief wat oudere en duurdere team niet meer in de bekostiging gecompenseerd wordt. Daar tegenover staat dat de school groeit, waardoor meer bekostiging wordt ontvangen.

De school beschikt van 1-8-2025 tot 1-8-2027 over extra gelden voor het verbeteren van basisvaardigheden.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- De school werkt binnen de kaders bestuurlijk financieel beleidsplan.
- Jaarlijks stelt de schoolleider een beleidsrijke begroting op en monitort periodiek de realisatie hiervan.
- Per kwartaal zijn bestuur en schoolleiding op de hoogte van de financiële managementrapportage. Daar waar verschillen worden geconstateerd, worden zo nodig afspraken gemaakt om dit te verbeteren.

7.2 Externe geldstromen

Van het rijk ontvangt de school drie geldstromen: lumpsumgelden, geoormerkte gelden via de bestemmingsbox en impuls gelden. Voor de extra ondersteuning van leerlingen ontvangen we een bijdrage vanuit het samenwerkingsverband ZOUT (SWV). Daarnaast ontvangen we huurinkomsten van het Kindercentrum de Geheime Tuin en vanuit de Marnix Academie ontvangen we een vergoeding voor het begeleiden van stagiaires.

Aan het SWV leggen we jaarlijks verantwoording af over de besteding van de gelden via een jaarlijkse rapportage en in het financieel jaarverslag.

7.3 Ouderbijdragen

Aan de ouders van leerlingen van de school wordt jaarlijks een vrijwillige ouderbijdrage gevraagd. Deze bijdrage is vrijwillig maar niet vrijblijvend; de bijdrage is nodig om ons vrijeschoolonderwijs mogelijk te maken.

Ieder jaar wordt de vraag aan alle ouders gesteld om naar draagkracht bij te dragen. Dit mag echter geen belemmering vormen om een kind naar onze school te laten gaan.

Geld van de vrijwillige ouderbijdrage wordt o.a. besteed aan: euritmielessen, tuinbouw, houtbewerkingslessen, jaarfeesten, muziek, toneel en specifiek vrijeschoolonderwijsmateriaal t.b.v. schilderen, boetsen, handwerken, excursies en periodeonderwijs. Jaarlijks worden de besteding van de vrijwillige ouderbijdrage ter instemming voorgelegd aan de MR en achteraf verantwoord.

Kwaliteitsindicatoren:

- De school communiceert naar ouders/verzorgers helder over omgang met en besteding van de vrijwillig ouderbijdrage. De informatie hierover ontvangen ouders d.m.v. de schoolgids en communicatie over het proces van toezeggen en innen.
- Jaarlijks wordt de besteding van de ouderbijdrage ter instemming voorgelegd aan de oudergeleding van de MR.
- Jaarlijks wordt de besteding achteraf verantwoord aan de oudergeleding van de MR met verklaring van eventuele afwijkingen.
- De MR communiceert een samenvatting hiervan richting alle ouders/verzorgers, zodat ook zij weten hoe de ouderbijdrage is besteed.

7.4 Sponsoring

Onze school staat in principe niet afwijzend tegenover sponsoring. Door sponsoring kan de school financiële speelruimte creëren die zowel ten goede komt aan het onderwijs als aan allerlei nevenactiviteiten.

Kwaliteitsindicatoren:

- Het moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school en de objectiviteit, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van het onderwijs, de school en de daarbij betrokkenen moeten gegarandeerd zijn;
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden en gesponsord lesmateriaal wijzen we af.
- Nieuwe sponsorcontracten moeten zich richten op een gezonde levensstijl van leerlingen.
- Bedrijven mogen alleen met scholen samenwerken vanuit een maatschappelijke betrokkenheid.
- De samenwerking tussen scholen en bedrijven mag niet nadelig zijn voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van leerlingen.
- De kernactiviteiten van de school mogen niet afhankelijk worden van sponsoring.
- Eventuele sponsorcontracten worden voorgelegd aan de MR.

8. Kwaliteitszorg

Inleiding

Bij kwaliteitszorg beschrijven wij welke activiteiten we uitvoeren om de kwaliteit van ons onderwijs en andere processen blijvend te verbeteren en te bewaken. Hiervoor is nodig dat alle betrokkenen vanuit dat bewustzijn met hun werk bezig zijn. Ieder voert zijn werk zo goed mogelijk uit en bouwt momenten van reflectie en verantwoording in om te beoordelen of het resultaat van zijn/haar werk voldoende kwaliteit heeft. Hetzelfde doen we als team. Daarbij betrekken we periodiek de ouders (o.a. middels tevredenheidsonderzoeken en MR), de leerlingen (idem), bestuur en staf (middels gesprekken, audit, managementrapportage, jaarplan en schoolplan). Daarnaast is er uitwisseling met andere scholen (bij elkaar kijken, vragen stellen en feedback geven) en is er de inspectie. De grondgedachte bij kwaliteitszorg is dat we als stichting, team en als individu voortdurend in ontwikkeling zijn. Pas als wij dit zelf doen en voorleven, kunnen we onze leerlingen deze grondhouding meegeven.

Hoe wij onderwijskwaliteit definiëren

Centraal bij de kwaliteitszorg staat de doorlopende ontwikkelingen van onze leerlingen die wij middels ons onderwijsaanbod aanbieden vanuit het hoofd, het hart en handen. In de schoolgids staat omschreven welke doelen wij nastreven. Belangrijk hierbij is dat wij en de buitenwereld zicht krijgen op de domeinen kwalificatie (kennis en vaardigheden), socialisatie (samenleving) en personificatie (persoonsvorming).

Identiteit

Vanuit onze door de antroposofie geïnspireerde visie maken we keuzes voor het onderwijs en dus ook voor de kwaliteitszorg. Onze school verzorgt hoogwaardig onderwijs, waarbij enerzijds vaardigheden en kennis centraal staan die ieder mens nodig heeft en anderzijds naar antwoorden wordt gezocht op de ontwikkelingsvragen van elk individueel kind én de klas als groep. We creëren onderwijs dat de wil tot ontwikkeling aanspreekt en de leerlingen uitnodigt en stimuleert om kennis, vaardigheden en een open en nieuwsgierige houding te ontwikkelen. Een breed onderwijsprogramma gaat uit van evenwicht tussen cognitieve, sociaal-emotionele, creatieve en motorische vaardigheden. Persoonsvorming wordt niet als vak gegeven, maar vindt in alle vakken expliciet of impliciet plaats. Zo kan ieder kind vol vertrouwen met de verworven kennis en de ontwikkelde vaardigheden naar het vervolgonderwijs en het leven doorstromen. Onze identiteit maken we kenbaar, waardoor we vooral geïnteresseerde ouders duidelijk maken wat we wel en ook wat we niet bieden. Daarnaast maken we onze identiteit ook kenbaar aan samenwerkingspartners, zodat ook zij weten wat van ons verwacht kan worden.

Kwalificatie

Bij het domein kwalificatie staan kennis en vaardigheden centraal. Deze worden aangeboden aan de hand van een rijk geïntegreerd curriculum. Naast de vakken taal en rekenen kennen vrijescholen een breed spectrum aan vakgebieden die uitgewerkt zijn in verschillende leerlijnen. Dit maakt het leren vanuit hoofd, hart, handen daadwerkelijk mogelijk.

Hoe monitoren:

- Leerlingvolgsysteem, waarin we aangeven welke kennis en vaardigheden de leerlingen beheersen.
- Twee keer per jaar erkende toetsen voor taal, rekenen, begrijpend lezen en doorstroomtoets in klas 6. Van de uitslagen stellen we analyses en mogelijke acties ter verbetering op.
- Door de leerkrachten zelfgemaakte toetsen.
- Opbrengstgericht werken waarbij drie keer per jaar een analyse plaatsvindt op klassenniveau en

leerling niveau. N.a.v. de analyse hiervan stellen we nieuwe groepsplannen op en plannen zo nodig acties/interventies.

Overzicht toetsinstrumenten:

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Toevoeging
Taal	Taalperiodes	Periode opdrachten klas 1 t/m 6	
Technisch lezen	Lijn 3 Leesbladen BVS Eigen schoolbieb	Dmt klas 1 en 2 lep LVS	
Begrijpend lezen	GRIP voor klas 4 t/m 6	lep LVS klas 3 t/m 6	
Spelling	Staal voor klas 2 t/m 6	lep klas 1 t/m 6	
Schrijven	Handschrift voor klas 1 t/m 4		
Engels	?	Eigen toetsing adhv leerlijn	
Rekenen	Getal en Ruimte 1 t/m 6	Methode toetsen en lep klas 1 t/m 6	Evalueren of methode nog voldoende aansluit
	Rekenmeesterrekenpan da		
Verkeer	VVN klas 5	Landelijk fietsverkeersexamen	
Topografie	Vanaf klas 4 t/m 6 Bosatlas topotaken	Overhoring	
Wereldoriëntatie	Periode onderwijs	Eigen ontworpen toetsing door leerkracht afgestemd op de klas en het onderwijs	

Socialisatie

Binnen het domein socialisatie bereiden we leerlingen voor op een plek in de samenleving (burgerschap). Hiervoor is het van belang dat de leerlingen kennismaken met de normen en waarden in onze samenleving en cultuur.

Monitoren

Naast de dagelijkse waarnemingen in de klas monitoren we de sociale ontwikkeling middels competentie- & veiligheidslijsten. Voor alle klassen wordt die jaarlijks door de leerkrachten ingevuld en de kinderen van de hoogste drie klassen vullen dit ook zelf in.

N.a.v. de analyse hiervan plannen we zo nodig acties/interventies.

Persoonsvorming

Het domein persoonsvorming legt de aandacht op de vorming van de leerling.

Monitoren:

De leerkracht volgt de ontwikkeling van iedere leerling op dit gebied. Tijdens de oudergesprekken (m.i.v. klas 4 met leerling erbij) komt dit aan de orde en in het getuigschrift wordt dit beschreven.

Zicht op (onderwijs)kwaliteit

Op schoolniveau wordt vierjaarlijks met een audit m.b.t. het inspectiekader gewerkt zodat duidelijk is waar de school staat. De school werkt met kijkwijzers, hebben lesbezoeken door de directie, intern begeleider en bij elkaar. In het kader van de gesprekscyclus bezoekt de schoolleider ook lessen. Daarnaast heeft de school leerlingvolgsystemen waarin aangegeven wordt welke kennis en vaardigheden leerlingen beheersen.

Ook betrekken we ook externe partijen bij de beoordeling van de onderwijskwaliteit: o.a. BVS-schooladvies voor audits m.b.t. tot bepaalde vakken en samenwerkingsverband ZOUT.

We evalueren periodiek de verschillende onderdelen van ons onderwijs en de andere processen in de school. Daarnaast organiseren we periodiek een tevredenheidsonderzoek onder ouders, medewerkers en leerlingen.

Hoe wij werken aan onderwijskwaliteit

Uit bovenstaande evaluaties komen verbeterpunten voort. Jaarlijks vindt een kwaliteitsgesprek plaats tussen directie, interne begeleiding en coördinatoren en daarna ook met het hele team, zodat we met elkaar helder hebben waar we staan en aan welke doelen we gaan werken. Vervolgens plannen we wanneer en hoe we de verbeterpunten oppakken: sommige meteen, andere binnen het kader van het jaarplan en weer andere in het kader van schoolplan. Binnen het team geven wij dat vorm door 'eigenaarschap,' wat betekent dat ieder verantwoordelijkheid draagt (meestal in werkgroepverband) voor een of meerdere verbeterpunten. De 'eigenaar' formuleert zo concreet mogelijke doelen waarin de verbetering moet uitmonden. Halfjaarlijks evalueren we in hoeverre de doelen reeds zijn gehaald en sturen we bij indien nodig.

Hoe wij ons verantwoorden over de (onderwijs)kwaliteit

- Jaarlijks aan het begin van het schooljaar communiceren we met ouders welke verbeteringen we hebben gerealiseerd en welke verbeterpunten we gaan aanpakken. Waar nodig communiceren we tussentijds.
- Met de Medezeggenschapsraad worden jaarplan en schoolplan doorgesproken en verantwoord. Tussentijds kan de MR vragen stellen m.b.t. de kwaliteit.

- Aan het bestuur wordt ieder tertiaal verslag gedaan van ontwikkelingen middels de Management-rapportage.
- Jaarlijks wordt op bestuursniveau een jaarverslag opgesteld, wat o.a. ook naar de Raad van Toezicht verzonden wordt en voor iedere geïnteresseerde beschikbaar is.
- Met de inspectie delen we de toets resultaten, schoolgids en andere kwaliteitsdocumenten.
- Aan SWV ZOUT verantwoorden we ons voor de inzet van de ontvangen gelden.

Kwaliteitszorg personeelsbeleid

Omdat het team veruit de belangrijkste factor is bij het realiseren van de onderwijskwaliteit werken we aan onze kwaliteitscultuur. Schoolleiding en team werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Dit veronderstelt onderwijskundig leiderschap, effectieve taakverdeling, resultaatgerichtheid en aanspreekbaarheid. Kenmerken van onze kwaliteitscultuur zijn: integriteit, zorgvuldigheid, bewustzijn van effecten van het handelen, verantwoordelijkheid nemen voor de eigen, maar ook elkaars ontwikkeling.

D.m.v. vragenlijsten en andere instrumenten peilen en we ook wat het team nodig heeft om het werk zo goed mogelijk te kunnen doen.

Jaarlijks vinden individuele gesprekken plaats met alle medewerkers over ieders professionele ontwikkeling. Met nieuwe medewerkers gebeurt dat driemaal in het eerste jaar.

Ook vindt jaarlijks een teamgesprek plaats over de professionele cultuur. Waar nodig stellen we vervolgens afspraken bij of voegen nieuwe elementen toe.

De afgesproken scholing die hieruit volgt is onderdeel van het jaarplan.

Onze kwaliteitsindicatoren:

- Wij beschikken over toetsbare doelen bij de diverse beleidsterreinen
- Alle organisatieonderdelen werken planmatig aan verbeteringen (vanuit de documenten: schoolplan, jaarplan en managementrapportage).
- Wij evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn.
- Wij laten de kwaliteit van onze school cyclisch beoordelen door ouders, leerlingen en leerkrachten.
- De professionele cultuur evalueren we periodiek.
- Wij rapporteren aan belanghebbenden (inspectie, bevoegd gezag, MR en ouders).
- Wij laten minimaal eens per vier jaar een audit afnemen.
- Wij verantwoorden ons horizontaal (MR/ouders) en verticaal (bestuur/RvT/Onderwijsinspectie) over onze kwaliteitsontwikkeling.

Ontwikkeldoelen:

- Starten en ervaring opdoen met het (laten) afnemen van periodieke audits.
- Werken volgens het binnen de stichting ontwikkelde kwaliteitshandboek.
- Onderzoeken hoe ouders meer betrokken kunnen worden bij kwaliteitszorg (zie WMK-vragenlijst 2024).

9. Overzicht ontwikkeldoelen

Onderwijskundig beleid

- Leerkrachten zijn in staat om de didactiek zo vorm te geven dat binnen het klassikaal onderwijs tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijsbehoeften (op de gebieden instructie, verwerking en tempo) van de leerlingen.
- Leerkrachten oefenen de leerlingen in zelfredzaamheid op basis van onze leerlijn die we ontwikkelen.
- Verder implementeren van het kleutervolgsysteem van BVS Schooladvies en zicht op onderwijsbehoeften van kleuters.
- Rots en Water verder verankeren binnen de school. Dit gaan we doen door het team tijdens studiedagen bij te scholen. Leraren kunnen op deze wijze de Rots en Water - taal en principes ook buiten de 10 lessen inzetten in hun pedagogisch handelen. Hiermee wordt een gemeenschappelijke taal gecreëerd op school.
- Groepsaankpak werkhouding en gedrag ontwikkelen in de school.
- Onderzoeken hoe we kunnen voldoen aan de eis om de ontwikkeling van burgerschapsvaardigheden bij de leerlingen kunnen monitoren.
- Samenvoegen van de leerlijnen burgerschap, digitale geletterdheid en gezonde relaties en seksualiteit.
- Het verbeteren van de overgang van kleuters naar klas 1 voor een doorgaande lijn van ontwikkeling.
- Het verder ontwikkelen van een passend aanbod voor kinderen met (kenmerken van) HB, aansluitend bij de leerlingenpopulatie bij ons op school.
- Het in de klassen verder implementeren van de leerlijn digitale geletterdheid om specifiek vorm te geven aan deze 21ste -eeuwse vaardigheid.
- Implementeren van de nieuwe Staalmethode.
- Ruimte voor zorgniveau twee in de klas. De taalspecialist en collega's observeren bij elkaar in de klas en geven feedback, om samen het onderwijsniveau te versterken. Dit sluit aan bij de schoolbrede aanpak van uitgestelde aandacht, waardoor ook tijdens de taalperiode ruimte ontstaat voor zorgniveau 2.
- Kleuterklassen en de klassen 1 tot en met 6 bieden het rekenen aan via het handelingsmodel. Tijdens de periodelessen worden rekenvaardigheden aangeboden met concreet materiaal (blokjes, kastanjes, weeg en meetmateriaal, (concrete) modellen (rekenrekjes, getallenlijnen, breukenschema's etc.) en de kale abstracte som. Tijdens de oefeningen is dit materiaal aanwezig voor leerlingen die dit nodig hebben.
- Implementeren van het herziene dyscalculieprotocol.
- Realiseren van meer oefentijd (onder of na schooltijd) voor kinderen die dit nodig hebben.
- We werken aan een leeromgeving waarin de veelvuldige en gevarieerde inzet van rekenmateriaal bij het basisaanbod hoort. Om dit te faciliteren staat als praktisch doel op de planning: het aanschaffen en up-to-date houden van rekenmateriaal voor de kleuterklassen.
- Alle leerkrachten zijn bekend met, en vaardig in de principes die te maken hebben met automatiseren en memoriseren. Om dit te realiseren volgen leerkrachten uit verschillende bouwen de cursus: Met sprongen vooruit. We dragen zorg dat binnen iedere bouw minstens één leerkracht de specifieke kennis van deze cursus beheerst en uit kan dragen (in samenwerking met de rekencoördinator) in de rest van het team.

- In de oefeningen wordt op een efficiënte, doelmatige en passende wijze instructie gegeven. Hiervoor gebruiken wij de EDI-methode. We ontwikkelen onze eigen kennis en vaardigheden hierin door middel van een studiedag.
- De ingezette herziening van de jaarfeesten afmaken. Doelen daarbij zijn de jaarfeesten universeler maken en compacter maken, waardoor ze minder beslag leggen op onderwijstijd.
- Expliciet maken en verder vormgeven van kunstzinnige vorming in het vrijeschoolcurriculum op het Zonnewiel. Hierbij staat de vraag hoe we pedagogisch kunstenaarschap dagelijks inzetten centraal.
- Vanuit deze vraag wordt onderzocht welke gewoontes binnen de school uitvergroot moeten worden (waarderen wat al aanwezig is).
- Het verder uitwerken van een aanbod voor kleuters dat voldoet aan de kerndoelen, inclusief een geschikte ruimte en scholing.
- Het op beide pleinen creëren van meer bewegingsmogelijkheden.
- Meer transparantie naar ouders over de inzet en opbrengst van de ondersteuning in en buiten de klas.
- Versterken van de basisondersteuning door de begeleiding aan kinderen met een intensieve ondersteuningsvraag te expliciteren. Dit betreft begeleidingsvragen op de gebieden: sociaal-emotioneel, leren (leren) en gedrag.
- Borgen van de aandachtspunten en de daarbij horende vervolgacties die uit de bespreking van de trendanalyse komen.

Personeelsbeleid

- In het kader van de Regiovorming gaan we op bestuurlijk niveau ernaar toewerken dat Opleiden Midden-Nederland opgenomen wordt in de plannen en we ook vanuit de Regio subsidie ontvangen.
- Collegiale consultatie/visite uitbreiden d.m.v. het werken met 'maatjes' waarbij dit meerdere keren per jaar gefaciliteerd wordt en plaatsvindt.
- Het oefenen in het geven en ontvangen van professionele feedback als een normale manier van omgang met elkaar.
- Intervisie een vaste plek geven in de professionele cultuur.
- Herziening van ons Werkverdelingsplan, waardoor de mate van tevredenheid over de taakverdeling groter wordt.

Organisatiebeleid

- Een verzorgd, veilig en groen schoolplein voor kleuters en klas 1 t/m klas 6 dat uitnodigt tot spel en zinvol en gevarieerd bewegen.

Kwaliteitsbeleid

- Het structureel (laten) afnemen van periodieke audits.
- Werken volgens het binnen de stichting ontwikkelde kwaliteitshandboek.
- Onderzoeken hoe ouders meer betrokken kunnen worden bij kwaliteitszorg (zie WMK-vragenlijst 2024).

Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 07AL
School: het Zonnewiel Vrijeschool De Bilt
Adres: Weltevreden 6
Postcode: 3731 AL
Plaats: De Bilt

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het van 2026 tot 2030 geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

functie

plaats

datum

handtekening

Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 07AL
School: het Zonnewiel Vrijeschool De Bilt
Adres: Weltevreden 6
Postcode: 3731 AL
Plaats: De Bilt

VERKLARING

Hierbij verklaart het bevoegd gezag van bovengenoemde school in te stemmen met het van 2026 tot 2030 geldende schoolplan van deze school. Met de afspraak tot een tussentijdse evaluatie met de nieuwe schoolleider in 2027.

Namens het bevoegd gezag,

naam

functie

plaats

datum

handtekening